JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1859. **Woensdag, 9 Maart.** **N°. 20.**

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij E. FUHRI & Co., te **Pasaroean** bij WEIJERMANS & Co., te **Cheribon** bij BLOK & RUZETTE en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP Pijpenmarkt te ***Amsterdam***.

Prijs per half jaar voor *Batavia*.................... *f* 12,50.
" " " " " *Java*.................... " 15,—.
" " " " " *Buitenbezittingen*.................... " 17,50.
" " " " " *Nederland*.................... " 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven ***franco***.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** " " " " "
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee
BIJVOEGSELS.

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal gewone audientie zal verleenen op Vrijdag, den 11den Maart 1859, des morgens te negen uren, aan het gouvernements Hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den **Adjudant van dienst.**

BUITENZORG, den 25*sten Februarij* 1859.

De Kapitein Adjudant,
R. F. DE SEIJFF.

Civiel Departement.

BIJ DE LANDELIJKE INKOMSTEN EN CULTURES.

Bevorderd:

Tot controleur der eerste klasse, de controleur der tweede klasse A. A. Boers.

Tot controleur der eerste klasse, de controleur der tweede klasse C. de Roon Zwaan.

Tot controleurs der tweede klasse, de controleur der derde klasse J. B. Westenberg en M. J. Brugman.

Tot controleur der tweede klasse, de controleur der derde klasse W. F. K. L. de Vogel.

Benoemd:

Tot controleur der tweede klasse bij het binnenlandsch bestuur in de Wester-Afdeeling van Borneo, de controleur der derde klasse aldaar E. K. A. de Neve.

BIJ DE SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE DJOKDJOKARTA.

Ontslagen:

Eervol, uit hoofde van vertrek, als lid, Mr. J. C. de Klerk, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Benoemd:

Tot lid, C. G. S. Begeman, predikant bij de hervormde gemeente aldaar.

Schutterijen, enz.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, de kapitein-kwartiermeester bij de schutterij te Samarang, H. Deelken, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen goede en langdurige diensten; en met vergunning aan denzelven, om den activiteits-uniform, aan dien rang verbonden, te blijven dragen.

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.
Landmail van Maart.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de 1ste mail-stoomer in Maart, den 11den, zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Donderdag, den 10den Maart aanstaande:
a. des avonds te 8 uren voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat op Woensdag, den 30sten Maart e. k. des voormiddags te 10 uren, overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen (staatsblad 1829 no. 67,) ten zijnen burele eene openbare uitbesteding zal worden gehouden voor de levering van rijst op Amboina, Banda en Ternate gedurende 1859—1860.

De ambtenaar, tijdelijk belast met de leiding der dienst van de gouvernements telegrafen in Nederlandsch-Indië, brengt bij deze ter algemeene kennis, dat het telegraafkantoor te Pekalongan, met Woensdag den 9den Maart aanstaande, voor de publieke correspondentie wordt opengesteld.

De resident van Soerabaija maakt bij deze bekend, dat op Woensdag den 22sten Junij aanstaande, des morgens te 10 uren, ten zijnen kantore zal worden uitbesteed, de levering van laadpraauwen voor het overvoeren voor 'sgouvernements rekening van personen, paarden, slagtvee, goederen en goederen van en naar de reede van Soerabaija, en zulks op de voorwaarden, vermeld in de advertentie van den directeur der producten en civiele magazijnen, dd. 13 October 1858, opgenomen in de Javasche courant van den 20sten October daaraanvolgende no. 84.

VENDUTIEN.

Op Donderdag, den 10 Maart, voor het huis van de weduwe St. Nicolaas op Weltevreden.

en

Voor het commissiehuis van Abeelen, Dennison & Co.

Op Vrijdag, den 11 Maart, voor rekening des boedels van wijlen den chinees Tan Tjé, op Tandjong, door van Slooten, Morgan & Co.

Op Maandag, den 14 Maart, voor het woonhuis van den heer van der Bank, op Kramat, door Cassalette & Co.

en

Voor het commissiehuis van J. Speet.

Op Dingsdag, den 15 Maart, voor het woonhuis van wijlen den heer C. F. A. Persille, op Molenvliet, door Gebrs. Roselje & Co.

en

Op het Heemradenplein, à 2 pCt. vendusalaris, door John Pryce en Co.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de commissarissen te Samarang, van wijlen den 1sten luit. der infanterie F. W. F. Nix.

Door het collegie van boedelmeesteren, van wijlen Naseha en Sech Salim Beradja en den chinees Lioetoktsoij.

Door de weeskamer te Soerabaija, in het faillissement van den chinees Tjio Gam.

Aangekomen Vreemdelingen,

van den 4den tot en met den 8sten Maart 1859.

HOTEL DER NEDERLANDEN. J. F. G Abbema, van de Reede. — C. Santreen, van idem. — H. L. M. Latour, van idem. — Mr. H. F. G. A. baron d'Ablaing van Giessenburg, van Samarang. — A. C. Hurten, van de Reede. — J. de Weerd, van idem. — H. de Boer, van idem. — A. Bonhote, van Soerabaija. G. F. Feensma, van de Reede.

HOTEL DES INDES. C. Tromp, van de Reede. — P. J. P. J. Buijskes, van idem. — J. M Minnich, van Batavia. — J. W. C. van Langen, van Batavia. — J. Loudon, van Soerabaija. — baron d'Ablaing van Giesenburg, van Samarang. — Jhr. C. J. P. von Mühlen, van de Reede.

JAVA HOTEL. J. B Huijser, van Nijkerk. — J. D. W. Beijim, van Nederland. — J. W. Weijnschenk, van Djocjocarta. — A. de Brauw, van Meester-Cornelis. — H. J. Roseboom, van Muntok.

HOTEL WILLEM II. Temminck Jr. en Familie, van Palembang. — C. C. L. van Coeverden, van idem. — Mevrouw van Coeverden, van idem. — A. van Coeverden, van idem. — de jufvrouwen Smithamers, van idem.

Vertrekkende Personen.

A. L. van der Moolen en Famile. — Robert Barge.

Advertentiën.

Vijf-en-twintig Jarige Echtvereeniging.

JOHANN HEINRICH HERMANN WEBER
MET
CATHARINA DE GROOT.

BATAVIA, den 6 *Maart* 1859. (801)

Getrouwd:

D. J. UHLENBECK
met
F. E. GEORGE.

BONDOWOSSO, *den* 20*sten Februarij* 1859. (784)

Getrouwd:

B. C. V. OCKERSE
en
M. C. PILLER.

DJOCDJOCARTA, 24 *Februarij* 1859. (782)

Bevallen van eenen ZOON, *J. A. Romswinckel, Ockerse.*

BANDA, 26 *Januarij* 1859 (788)

Bevallen van een' ZOON, *D. F. Schutz*, echtgenoote van

J. B. VINCENT.

NGAWIE, *den* 16*den Februarij* 1859. (784)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *A. de Sera*, geboren *Cikan.*

WIJNSKOOPERSBAAI, *den* 21 *Februarij* 1859. (778)

Heden overleed ons DOCHTERTJE, op 26 Januarij jl. geboren.

R. WIJNEN.
J. M. E. WIJNEN.
Riems.

TELOK-BETONG, 26 *Februarij* 1859 (763)

Op den 13den Januarij jl. overleed te Samarang, Jonkheer *E. C. de Casembrool*, Ritmeester, zeer geliefde echtgenoot van

J. A. M. de CASEMBROOT,
geb. *de Jongh.*

(780)

Heden overleed te *Ngawie* tot onze bittere droefheid, na eene kortstondige ziekte, onze dierbare moeder, vrouwe *J. C. Boonëmmer van der Steiger.*

Uit aller naam:
A. U. BOONËMMER.

NGAWIE, 22 *Februarij* 1859.
Eenige kennisgave aan bekenden en vrienden van de overledene. (783)

Heden ontvangen wij het treurige berigt dat onze beminde Vader en Behuwd-Vader, de HoogEdelGestrenge Heer A. W. L. VAN GESSELER TE LINTELO, gepensioneerd Kolonel van het Indische Leger, te *Doesborgh* op den 5den Januarij jl. is overleden.

J. C. BOELHOUWER.
J. W. J. A. VAN GESSELER TE LINTELO.

WILLEM I, *den* 27*sten Februarij* 1859. (789)

Op den 16den Februarij jl. overleed te Cheribon, in den ouderdom van ruim 70 jaren, de heer *P. van den Boogaart.*

Uit aller naam:
J. J. W. VAN DEN BOOGAART.

Eenige kennisgave. (779)

EEN ZIEKBED.

(Vervolg.)

Hoewel de burgerij scheen te zegepralen en de Regering het onderspit gedolven had, was toch het doel nog niet ten volle bereikt. Aan de acte, houdende herroeping van het Eeuwig Edict, ontbrak nog eene handteekening en nog wel de gewigtigste. Het was die van Cornelis de Witt, Ruwaard van Putten, oud-Burgemeester der stad, broeder van den Raadpensionaris, en die met dezen zich als krampachtig vastklampte aan het Edict, dat zij zoo gaarne den naam van eeuwig gaven. Wij weten, dat hij kort geleden van de vloot was teruggekomen, waar hij meermalen als afgevaardigde der Staten ter zijde van, of liever boven, den vlootvoogd, den lande had gediend. De Heeren Staten waren toch naijverig op hunne magt! Een ondergeschikten dienaar als de Admiraal was, het bestuur over hunne vloot, over hunne schepelingen, hunne kanonnen en zeilen te laten, het zou een te groot vertrouwen zijn! Zou men zeker van de overwinning zijn, of van al hare gevolgen, indien de Heeren Staten daarbij niet werden gerepresenteerd? Daarom had men afgevaardigden te velde en ter zee! Het ambt was gevaarlijk, maar winstgevend, en wij gelooven het laatste meer dan het eerste, anders zou de Raadpensionaris de Witt het niet altoos daarheen hebben geleid, dat zijn broeder tot afgevaardigde ter zee werd benoemd. De Ruwaard was er wel bij gevaren. Zoo ontvingen bij voorbeeld de Ruyter, als Admiraal-Generaal, en van Gend, als Luitenant-Admiraal, na den togt naar Chatham, ieder een gouden kop als een vereering van de Algemeene Staten, en Cornelis de Witt, de vertegenwoordiger van het opperste burgerlijk gezag, behalve dien gouden kop, van de Staten van Holland nog een rentebrief van dertig duizend gulden. In het geheele leven van den onsterfelijken de Ruyter was er, gelooven wij, van zoodanig vorstelijk geschenk geene sprake.

Wij vragen verschooning voor onze afdwaling en geleiden thans onze lezers naar de aanzienlijke woning van Cornelis de Witt. In de verte worden de wegstervende juichtoonen gehoord van: Leve Oranje, en de knallende musketschoten, die de vreugde alomme verkonden; in de nabijheid dezer woning is het echter eenzaam en stil. Soms zien wij de voordeur opengaan en het hoofd eener dienstbode naar buiten steken en rondgluren, alsof er reden tot vreeze bestond; zoodra echter de dienstmaagd weder verdwenen is, schijnt de woning verlaten en onbewoond. De luiken toch der onderste vensters zijn gesloten, de gordijnen van de bovenste allen digtgeschoven. De voorzorg der bewoners is niet ongegrond. Weinige dagen geleden, luttel uren na het aan land stappen van den zieken Ruwaard, was er een aanval of liever overval op zijn persoon gewaagd. Vier onbekende mannen waren zijne woning binnengedrongen, om hem te vermoorden, en zouden hun voornemen hebben bereikt, indien niet de wacht van het stadhuis ware gehaald kunnen worden, die hen op de vlugt dreef.

Geen wonder alzoo, dat Mevrouw de Witt sedert dat oogenblik de deuren harer woning goed grendelen, de vensters harer niet gebruikte vertrekken goed sluiten liet. Mevrouw de Witt! Hoe we haar naauw den titel zouden geven, nu we haar den trap zien opklimmen met eene versnapering en een medicijnfleschje voor den dierbaren kranke in de hand. Zij mogt even den eersten mijlpaal hebben bereikt, die den middelbaren leeftijd aanduidt, zoo jeugdig frisch is haar voorkomen; hetgeen welligt mag gedankt worden aan de licht blonde hairen en de blanke gelaatstint, die gene meestal vergezelt. Het lichtblaauwe oog staat zoo zacht, dat we 't welligt in oogenblikken van kalmte — helaas, ze telde er in haar leven slechts weinige! — misschien wel wat fletsch en flaauw zouden hebben geheeten. Thans echter vonkelde het van onder den zijden wimper, want thans was het voor haar geen oogenblik van kalmte en rust. De angstige echtgenoote, de vreezende moeder! Schoon haar voorkomen alle denkbeeld van kracht buitensloot, had zij echter altijd de kracht der lijdzaamheid en in de gewigtigste oogenblikken des levens eene gelatenheid bezeten, die menig [illegible]

in haar zou hebben bewonderd. Krijg volgde op krijg, en ze wist, dat als de bloedvlag werd geheschen, ook haar man werd opgeëischt, om die staande te houden, dat hij werd uitgelezen, niet alleen om in de raadzaal de kansen van den oorlog te berekenen, maar die ten nutte van den lande te doen verkeeren op de baren der zee.

Hoe dikwijls had bij het afscheid de bede op haar lippen getrild: »Heere, dat het niet het laatst zij, dat ik den vader mijner kinderen omhelze!" terwijl hare bevende hand den geheim gehouden traan wegwischte; want haar vriend mogt hare droefheid niet zien — hij hield van geen tranen. Hoe dikwerf had haar harte in het binnenst gebloed bij het gieren van den storm, die 's vaderlands kusten geeselde, bij het gedonder der kartouwen, die den weeken grond deden trillen, bij het opdoemen van het adviesjagt met 's land vlag in top, misschien ook met de rouwvlag voor haar! En toch, hoe innig hare droefheid ook ware, hoe bang haar vreeze, geen onrust, geen gejaagdheid als thans. Vroeger kende zij ook het gevaar, dat hem dreigde, thans vermoedde zij, dat het bestond, maar wist ze niet van waar het zou opkomen. Vroeger, dobberende op de golven of vuur spuwende uit de lendenen van zijn schip, of de kogels ontvangende, die ribbe en gebinte deden splinteren, was hij, naar zij meende, in Gods hand; thans, aan land gekomen, omgeven van burgers, in wier blikken zij haat en wrok had zien tintelen, was het haar meer, of hij in 's menschen hand was gevallen, en des menschen hand, zij was boos!

Het oproer van den vorigen dag, de woede van het hollende gemeen, dat zich overal gekoeld had aan de beeldtenis haars echtgenoots, de vreeze van den Magistraat, de uitgelatenheid der burgerij in het tegenwoordig oogenblik, alles verhoogde de spanning, de onrust, die reeds in haar binnenst bestond. En hij, voor wien zij het meest vreesde, lag hier onweerbaar, even als zijn broeder in den Haag. Eene ongesteldheid, in de dienst van den lande opgedaan, kluisterde hem aan het ziekbed, en maakte hem onmagtig, om den binnenlandschen vijand te keer te gaan, dien hij, o zij was van zijn magt overtuigd! anders wel zou kunnen overwinnen!

Wij zien haar een oogenblik op den trap poozen, die van de breede vestibule naar boven, naar het ziekvertrek leidt. Wij zien haar den blik omhoog heffen en hooren haar een zucht slaken, waarbij een stille bede gevoegd was. Toen zij de deur van het ziekvertrek opende, was echter de droefgeestige trek van haar gelaat verdwenen; zelfs speelde er een glimlach om hare fijne lippen, toen zij het hoofd tusschen de groen damasten gordijnen van het ledikant stak en klonk de toon harer stem zelfs schertsend, terwijl zij den kranke haar meegebragte schatten: den bitteren medicijn en den geurigen frisschen china's appel toonde en hem zeide:

»Cornelis, het is tijd!"

Het scheen alsof de kranke weinig genegenheid betoonde, om het voorschrift des geneesmeesters op te volgen; maar met een vriendelijken drang, zoo als slechts een liefhebbende verzorgster weet aan te wenden, hield zij aan. Zij zag zich gehoorzaamd. Het hoofd van den kranke viel echter terug in het kussen. Toen zij het oog sloeg op het bed, dat de duidelijkste blijken droeg van het woelen des kranken, was echter hare schijnbare kalmte geweken en vroeg zij beangst, of hij zich minder wel gevoelde. Cornelis beantwoordde die vraag niet, maar hief zich plotseling omhoog, vatte hare hand, en vroeg toen, terwijl zijn oog strak op haar gevestigd bleef: »Zeg mij wat er omgaat in de stad. Is er ook tijding van Burgemeester Halling?"

»Neen, maar hadt ge er een verwacht"

»'t Kan zijn.

»Maar wat vreest ge dan, Cornelis?

»Vreezen? Nog niets lieve! maar 't kon zijn...."

»Wat kon zijn? Ge maakt me werkelijk angstig. De koorts zal aan 't opkomen zijn."

Hij glimlachte even en vervolgde: »Ge moest iemand naar het stadhuis zenden. Zijne Hoogheid is in de stad...."

»Waar valt men u al niet lastig meê. Zeker is Burgemeester Halling u dit gister ochtend komen mededeelen. Maar wat gaat ons Zijne Hoogheid aan? Hij is misschien al weêr vertrokken."

THÉATRE FRANÇAIS DE BATAVIA.
Avec la permission de M. le Résident.
VENDREDI, 11 Mars 1859,
Première représentation du douzième et dernier mois de l'abont:

LA SIRÈNE.

A l'étude pour le mois de Mars et Avril;
MARCO SPADA, LES FILLES DE MARBRE ET LA MAITRESSE DE LANGUES.
Le Spectacle commencera à 7 heures et demie précises.
Le Directeur-Gérant,
(791) VAN KINSBERGEN.

MILITAIRE SOCIETEIT CONCORDIA.
HET THÉ-DANSANT
van Zaturdag den 12den dezer,
is door verhindering **UITGESTELD**
tot op den 19den daaraanvolgende.
Namens de Directie:
De Secretaris,
(774) BRUGMAN.

TOKO LEROUX & CO.

De ondergeteekenden thans tot de vaste overtuiging gekomen zijnde, dat door **CONCURRENTEN** te Batavia woonachtig, verspreid wordt, dat sedert het vertrek des Heeren **Théo**, de werkzaamheden, *koks en Bangketbakkers affaire* betreffende, bij hen slechts door Inlanders ten uitvoer gebragt worden, achten zich verpligt het geeerde publiek te verwittigen, dat zulks geheel bezijden de waarheid is, en dat bovengenoemde werkzaamheden voortdurend door Europeanen, met de meeste zorg ten uitvoer gebragt en bestierd worden.

Zij bevelen zich bij Continuatie minzaam aan voor al hetgene wat tot hun vak betrekking heeft als: **Toko-handel, Commissiën** voor **Suikerraffinaderij, Siropen, Banket** en **Suikerwerk.**

De levering van provisien en dranken.

Het aanrigten van **Déjeuné's, Diné's** en **Soupé's** zoo gevorderd met bijlevering van de benodigde Servieзen.

(732) LEROUX EN Co.

Grand et bel assortiment de
FLEURS
Très Fines,
Rubans de Paris, Dentelles, Blondes, Crêpes, Tulle, Crinolines, etc.
Chez Mlle. NEPPER.
(771) *Rijswijk, ancienne maison Coquelin.*

ZOETEMELKSCHE, LEIDSCHE EN EDAMMER
KAAS,
pas aangebragt per **AEGIDIA en PAULINA.**
bij
(817) VAN DER MEULEN EN Co.

ZOETEMELKSCHE KAAS,
bij
(814) S. B. VAN KLEEFF EN Co.
Toko Rijswijk en Bazaar Pisang.

Wissels op Holland.
bij
(733) VAN OMMEREN, KUEB & Co.

Mr. PÉRINDORGE,
Chirurgien-Dentiste
Part par la malle du 24 de ce mois. (737)

PEINTURE. **DORURE.**
Lecotey
a l'honneur de prevenir le puplic de ***Batavia***, qu'il vient d'établir un atelier en ville chez Mr. THONNÉRIEUX, ancien toko **Pon.**

Fabrique **d'Enseignes** et de **Lettre** en tous genres; **Encadrement** de **tableaux, reparations d'antiquités; Ornement** pour **Marquises** et **Wavangue; Peinture** sur métaux; **Stores** et **Transparent; Dorure** et **Etamage** de **Glaces; Réparation** de **bronzes** de tous genres;

L'on peut également s'adresser à Nordwyck ou Mr. LECOTEY, tient à la disposition du public un assortiment de cadres pour glaces, tableaux etc. etc. (812)

Oude en nieuwe Hollandsche
GOUDEN DUKATEN,
te bekomen bij
J. SPEET.
NB. de oude dukaten zijn alle van de vorige eeuw. (745)

WOODBURY & PAGE,
wachten slechts op de ontvangst van **Etuis** en **Lijsten**, om hun Atelier naast Leroux en Co op nieuw te openen. Zij zullen daarvan onmiddelijk aan het publik kennis geven. (735)

De ondergeteekenden, vroeger ambtenaren der Factorij in Japan hebben onder de firma
TEXTOR & Co.,
een handelshuis opgerigt te **Decima.**
C. J. TEXTOR.
D. DE GRAEFF VAN POLSBROEK.
BATAVIA EN DECIMA, 1e *Maart* 1859. (764)

Iemand sedert eenige jaren op eene Suikerfabriek werkzaam geweest, volledig bekend met de **administratie** en **machinerie**, de *Hollandsche Engelsche* en *Javaansche talen* magtig en de beste getuigschriften kunnende produceeren, ziet zich gaarne geplaatst als **Administrateur.**

Reflecteerende gelieve zich te adresseren (franco) onder La. G. bij den Heere *H. M. van Dorp.* (738)

Eene ***Jufvrouw***, te Batavia woonachtig, geëxamineerd in het **Hollandsch, Fransch, Engelsch, Geschiedenis** enz., verlangt eene betrekking als ***Gouvernante***, liefst ter dezer plaatse.

Adres onder de letters B. B., bij den Boekhandelaar H. M. VAN DORP, te *Batavia.* (756)

TE KOOP
Eene Kendie met een sterk hardloopend **Paard** en **Tuig** voor ***ƒ 350.***—
Te bevragen bij
(731) H. M. VAN DORP.

TE KOOP
Een ***Palanquin*** of een ***Vis-a-vis.***
Adres
(775) A. THIEBAULT.

TE KOOP
Een zoo goed als nieuw billardtafel met toebehooren.
bij
GEBRS. BEIJNON.
(812) BATAVIA, 9 Maart 1859.

Uit de hand te koop.
Voor ƒ 450.—
een RIJTUIG met een span PAARDEN en daarbij behoorend TUIG.
Adres
(777) H. M. VAN DORP.

Wordt te Koop gevraagd
EEN SPAN

Hardloopende Preanger paarden.
Adres
(736) H. M. VAN DORP.

Uit de hand te Koop;
voor ƒ 450.—

een vierspan gedresseerde Bimanesche WAGENPAARDEN.
Adres
(749) LANGE EN Co.

TE HUUR
Een huis in de Beerendrechts-laan.
Adres
(750) A. THIEBAULT.

TE HUUR of TE KOOP

Een ruim en aangenaam gelegen woonhuis, dadelijk te aanvaarden.
Adres:
(776) LANGE EN Co.

TE HUUR
Een huis in de Gang Chaulan.
E. CHAULAN,
BATAVIA, *den 9den Maart* 1859. (796)

TE HUUR
Een locaal geschikt voor **Woon-** en **Tokohuis**, op *Passer Senin.*
Te bevragen bij
(786) L. KUIJK.

Ten vervolge van de advertentie vervat in de courant van den 15den Januarij 1859 no. 5, worden debiteuren beleefd herinnerd aan de aanzuivering van hun **debet voor Ultimo April** e. k.
(797) W. GALISTAN.
In liquidatie

Blijkens acte op den 24 Januarij 1859, sub. No. 189, voor mij Notaris en getuigen gepasseerd, hebben de Heeren **Guillaume, Louis, Jaques, van der Hucht** en **David, Tannatt Pryce** op den laatsten Februarij 1859, opgehouden te zijn leden van de te *Batavia* kanterende firma **John Pryce & Co.** en zijn de zaken dier firma voortgezet door de Heeren **John Pryce, Thomas Pryce** en **Herman Hendrik Holle**, te *Batavia* woonachtig, welke alle de teekening der firma hebben en haar kunnen verbinden, gerekend van af 1 Maart 1859 tot Ultimo Februarij 1864.

Geschiedende deze aankondiging in voldoening aan art. 28 van het Wetboek van Koophandel.
(739) J. J. MIJNSSEN.

Met referte tot bovenstaande advertentie, nemen de Ondergeteekenden de vrijheid hunne debiteuren te herinneren aan de aanzuivering van hun achterstallig debet.
(740) JOHN PRYCE EN Co.

KOFFIJHUIS
TE
PASSER SENIN.

De ondergeteekende geeft het geeerde publiek kennis, dat hij met toestemming van den Resident van Batavia, op Zondag den 6den dezer een **Burger Koffijhuis** heeft geopend, zullende hij niets onbeproefd laten om het geachte publiek te veraangenamen.
W. PADDINGEE.
(742) *Passer Senin.*

»Neen, hij is er nog."

»Zou men niet denken, dat ge al heel scherpe oogen hadt; hier liggende kunt gij daar van toch niets weten."

»De burgerij, lieve, zorgt er voor, dat ik het wete. De vreugd mag wel zeer luide wezen, daar ik die hier verneme....

»Zinkings, die u het oor doen ruischen. De doctor gebood u stil te zijn en vooral geen togt te vatten. In den vroegen morgen is Mevrouw van den Burg en Mijnheer Graaf hier geweest, om naar u informeren. Ik wacht nog meer bezoek.... Allen, die ik spreek bevelen mij u toch te koesteren, opdat ge spoedig weêr ter been komt. Men verlangt zeer u te zien!"

»Waarlijk?" Hij drukte hare hand hartelijk en zeide met beteekenis: »Goede vrouw!" Toen wendde hij het hoofd en het oog bleef een oogenblik gevest op een open brief, die op een tafeltje lag, ter zijde van het bed. Zij merkte het niet op; toch was het een antwoord, en een veelbeteekenend, op haar laatste gezegde; want die voor weinige dagen ontvangen brief bevatte de tijding van den moordaanslag op zijn broeder. Men stelde belang in hem! Men verlangde hem te zien, zeide zijne huisvrouwe. Hij had het vroeger zeer goed kunnen gelooven; hij had vroeger bij de mededeeling welligt geene opwelling van hoogmoed kunnen bedwingen, maar de tijden waren veranderd.

Daar vloog de deur van het vertrek open en stond de hijgende dienstmaagd op den drempel. »Mevrouw!" klonk het heesch, terwijl beneden de klopper driftig op de voordeur neêrviel.

»Wat is er?" zeide Mevrouw de Witt met bevende stem.

Haar man rigtte zich op en, als om den angst zijner vrouw te doen bedaren, door zelf koelbloedig en gerust te schijnen, zeide hij glimlagchend: »Dat zal het door u verwachte bezoek zijn, lieve! Men kon echter stiller zijn voor het huis van een zieke."

De opmerking was gegrond; want terwijl de klopper op de deur neerviel, werd er een gezang aangeheven met begeleiding van doedelzak en rommelpot, en hoorde men het gejoel en het gedruisch van een uitgelaten menigte. De dienstmaagd had den optogt van die menigte gezien en was daarom zoo verschrokken naar haar meesteresse gesneld. Op de herhaalde vraag van deze wat er was, verhaalde zij hetgeen zij gezien had en wat erger was: wat zij had meenen of vreesde te zien. Mevrouw de Witt verbleekte.

»Ga zien wat men wil, lieve!" zeide haar man bedaard. »Breng de kinders naar het achterhuis, zij mogten verschrikken."

Werktuigelijk gehoorzaamde zij. De dienstmaagd volgde haar op den voet, weenende en de handen wringende en in haar afgebroken woorden zich het ergst voorspellend. Daar dreunde de klopper ten tweeden male, alsof hij de eikenhouten deur wou doen buigen of bersten. Mevrouw de Witt werd er als uit hare verdooving door opgewekt en gaf schijnbaar kalm der dienstmaagd bevel te openen. De Burgemeesters Halling en van der Burg, benevens vier burgeren en den secretaris Muys van Holy, traden binnen en vroegen naar haar man. Toen zij Halling zag, den vriend haars echtgenoots, meende zij zich veilig; de overspanning verliet haar en tranen welden haar in de droogbrandende oogen op. »God zij geloofd, dat ge komt, welwaarde Heer!" riep zij hem toe. »Maar doe het graauw weggaan; het hindert den zieke."

(Wordt vervolgd.)

PARAPATTAN WEEZEN GESTICHT.

Bij de op 2 Maart ll. gehouden laatste uitloting van de negotiatie, ten behoeve van het Gebouw des Gestichts, zijn **zes aandeelen**, onder nummer **9, 11, 42, 43, 51** en **76** ter aflossing aangewezen.
Belanghebbenden kunnen het bedrag dier aandeelen, op vertoon van de daarop betrekking hebbende bewijzen ontvangen bij den Thesaurier des Gestichts, den Heer **H. E. Levert.**

De Directie van het Parapattan Weezen Gesticht,
POOLMAN, *President.*
N. P. VAN DEN BERG, *Secretaris.*

BATAVIA, 7 *Maart* 1859. (785)

OOST-IND.SCHE MAATSCHAPPIJ
VAN
ADMINISTRATIE EN LIJFRENTE.

Deze Maatschappij, daartoe door het eigenaardige harer inrigting, meer dan anderen in staat gesteld, blijft steeds vaceren tot het overnemen van Administratien en het voeren van geldelijk beheer, op de volgende billijke voorwaarden, als:
Bij Overname 1 pCt. van **alle gereede gelden** en de waarde van Effecten of Goederen.
Bij Overgave 1 pCt. als boven;
en verder 5 pCt. van het bruto bedrag der **Jaarlijksche Renten of Provenuen,** door de Maatschappij ontvangen wordende.
Zijnde het bestuur alhier gemagtigd, bij het aanvaarden van aanzienlijke Administratien, omtrent bovenvermelde provisie van Overname, in zoodanige billijke schikkingen te treden, als het belang der zaak mogt vorderen.

De Maatschappij voornoemd (Kantoor BATAVIA),
V. J. VAN DOLDER
G. SUERMONDT *Administrateuren.*
(766)

MAATSCHAPPIJ
TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN IN OOST-INDIE.

Algemeene Vergadering op **Vrijdag, 11 Maart 1859,** des avonds ten ***half acht ure precies***, in de »HARMONIE."

Benoeming van eenen ondervoorzitter der Maatschappij.
Ballotage.
Verslag wegens de Spaarbank, boekjaar 1858. — Benoeming eener commissie van drie leden tot onderzoek der rekening, enz.
Benoeming van twee commissarissen voor de Spaarbank, in plaats van de aftredende commissarissen VAN DORP en DE BRUIJN KOPS (art. 9 regl.), en van eenen plaatsvervangenden commissaris.
Mededeelingen van verschillenden aard.
Ingediend ontwerp. — Nieuwe wetten voor de maatschappij. — Benoeming eener commissie van drie leden tot beoordeeling (art. 34 wett.)

De Secretaris,
J. MUNNICH.
(754)

NED. IND. ESCOMPTO-MAATSCHAPPIJ.

Naar aanleiding van Art. 8 der Statuten wordt bekend gemaakt, dat de uitgifte van 4% Obligatiën op Ult. Februarij jl. bedroeg
ƒ 109000. — op naam voor Gouvt. borgtogten.
» **44500.** — aan toonder.

BATAVIA, 5 *Maart* 1859.
TIEDEMAN EN VAN KERCHEM.
Directeuren,
(765)

CONSULAAT-GENERAAL VAN FRANKRIJK.
BERIGT.

Tot voorkoming van misvattingen waartoe eenige in de bekendmaking van den 1sten Maart voorkomende zinsneden aanleiding kunnen geven, worden de reizigers, die zich met de mail naar Frankrijk wenschen te begeven, en die, hoezeer in het bezit zijnde van behoorlijke passen zich echter om eenige reden niet zouden kunnen voorzien van het visa van het Consulaat-Generaal of van het visa van het consulaat van Frankrijk te Padang, verwittigd, dat die visa's kunnen worden vervangen door het visa der agenten van Z. M. den Keizer, te Singapore, Cairo, Alexandrie en Malta, mits alleen, dat de vreemdelingen hunne passen vooraf door den ter zelfde plaats aanwezigen consul hunner natie doen viseren.
Aangaande aan boord van zeilschepen, van eenige plaats der colonie alwaar zich geen Fransch agent bevindt, regtstreeks naar Frankrijk vertrokkene passagiers, is de ambtenaar der marine in de haven van aankomst met die omstandigheid bekend gemaakt zijnde, behoorlijk gemagtigd om na inzage der door de Nederlansche autoriteiten afgegevene zeepassen, hunne positie te regelen tegen over de territoriale administratie, die hun de door hen binnen het keizerrijk, benoodigde reisbrieven zal verleenen.

De Kanselier van het Consulaat-Generaal van Frankrijk,
BATAVIA, den 8sten *Maart* 1859. HENRY DU CHESNE.

Consulat Général de France.
AVIS.

Afin de prévenir les méprises auxquelles peut donner lieu l'interprétation erronée de certains passages de l'avis publié le 1er Mars, les voyageurs qui désirent se rendre en France par la voie de la malle et qui, bien que munis de passeports réguliers ne pourraient pour un motif quelconque se pourvoir du visa du consulat général ou du visa du consulat de France à Padang, sont informés que ces visas peuvent être remplacés par celui des agents de S. M. l'Empereur à Singapour, au Caire, à Alexandrie et à Malte, à la seule condition pour les étrangers de faire préalablement viser leur passeport par le consul de leur nation dans la même résidence.
Quant à ce qui concerne les passagers à bord de navires à voiles partis de points de la colonie où il n'existe pas d'agent Français, pour se rendre directement dans un port de France, l'autorité maritime du port d'arrivée, instruite de cette circonstance, est munie de pouvoirs nécessaires pour régulariser sur le vu des passeports de mer, délivrés par l'autorité Néerlandaise leur position vis-à-vis de l'administration territoriale qui leur délivrera les titres de voyage dont ils ont besoin à l'intérieur de l'empire.

Le Chancelier du Consulat Général,
HENRY DU CHESNE.
BATAVIA, *le* 8 *Mars* 1859. (808)

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een uitmuntend middel voor vrouwen ter genezing van *ongemakken aan de borst.* De echtgenoot van K. S, ... , te *Utrecht,* had twee groote etterende wonden aan de borst. Men wist niet waaraan dit ongemak was toe te schrijven, doch gaf haar verschillende geneesmiddelen, die echter alle zonder goed gevolg bleven. Eindelijk besloot de Heer S. . . . . zijne vrouw de zalf en pillen van Holloway te doen gebruiken, zij bewilligde daarin; na drie weken tijds begon het kwaad aanmerkelijk te verbeteren, en in het gebruik derzelven twee maanden lang volhoudende, was zij volmaakt hersteld.

De prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:
Doosjes pillen à ƒ 1.— ƒ 3.— 5.—.
Potjes zalf à ƒ 1.— ƒ 3.— ƒ 5.—.

Te Banjoemaas	bij	M. S. Cheriman.
» Poerworedjo	»	F. Neumann.
» Djocjocarta	»	Buijn & Co.
» Soeracarta	»	W. Veldman.
» Salatiga	»	F. Kruthoffer.
» Tagal	»	Wed. Dort.
» Cheribon	»	W. Galistan.
» Cheribon	»	M. Blok,
» Samarang	»	H. L. de Lyon, de Groot, Kolf, & Co. en bij

de hoofdagenten Soesman & Co. (688)

☞ Ter regeling der oplage, worden Heeren autoriteiten op en buiten Java beleefd uitgenoodigd, zoo spoedig doenlijk, de inteekenlijsten op de
NEDERLANDSCHE VERTALING
van den
KORAN
aan de ondergeteekenden te willen terugzenden.
Het is hun inmiddels aangenaam, te kunnen berigten, dat de inteekening de algemeene deelneming geniet; en het werkzelfs binnen weinige maanden, geheel compleet, aan Heeren Inteekenaren zal worden afgeleverd,
(773) LANGE EN Co.

ENGELSCHE IJZEREN KOFFERS,
lang **28 à 34,** breed **16 à 22** en hoog **8 à 14 duimen** met goede sloten, zeer geschikt voor het bewaren van kleederen en papieren **ƒ 25 en ƒ 30.**
PATENT GELDTROMMELTJES.
van verschillende grootte **ƒ 10 à ƒ 15.**
Te bekomen bij den boekhandelaar
(747) H. M. VAN DORP.

Zijden, Zilveren en Darm-Guitar en Vioolsnaren.
Superieure qualiteit.
Ontvangen bij
(641) H. M. VAN DORP.

Ontvangen:
eene uitgezochte factuur
BESTE STALEN PENNEN,
als: **Gillott en Mittchell PENN, PENNEN** van **Ferrario en Scholz,** blaauwe en gebronst.
PAPIEREN,
etc.
in allerlei prijzen.
H. M. VAN DORP.
BATAVIA, 4 *Maart* 1859. (755)

Manifectatien,
AAN DE
GEESTENWERELD
toegeschreven en te 's Gravenhage te weeg gebragt. à ƒ 2.—
te bekomen bij
H. M. VAN DORP.
BATAVIA, 1859. (787)

1859.
Disponibel:

I. **ILLUSTRATION** . . . . **ƒ 40,—**
II. **JOURNAL DES DEMOISELLES** ed. Paris » **22,—**
III. Id. 1re edition. ed. Bruxelles » **17,—**

H. M. VAN DORP.
BATAVIA 1859. (795)

Bij den Boekhandelaar H. M. VAN DOR[P]
te Batavia,
is de inteekening opengesteld op het
HANDBOEK DER MECHANISCHE TECHNOLOGIE,
Een leiddraad tot de kennis der bedrijfsleer, in zoo v[er] deze in verband staat met de werktuigkunde, na[ar] den 3den druk van Karmarsch 2dln. gebonden in h[alf] Eng. Banden, ƒ 29,—
Propectus en inhouds opgave op franco aanvrage t[e] bekomen. (79[.])

NEDERLANDSCH LEGER.
Per Mail ontvangen:
Naam- en Ranglijsten der officieren van h[et] **koninklijke** leger 1859.
Jaarboekje voor de **koninklijke Militai[re]** Akademie 1859.
te Batavia, bij
G. KOLFF EN Co.
en bij hunne firma te *Samarang.* (80[.])

Per Mail ontvangen:
's Gravenhaagsche Residentie- en Stad[s] Almanak 1859.
F. S. Jacob. Gedwongen en Vrije Suiker kultuur.
Te Batavia bij
G. KOLFF EN Co.
en bij hunne firma te Samarang. (806)

Vertrekkende Personen.
Ds. H. H. Schiff en familie. (790)

Houders van Cognossementen over onderstaan[de] goederen aan order geconsigneerd, alhier uit Nederland aangebragt, gelieven zich bekend te stellen bij de ondergeekenden.
Per **Henriette & Geertruida,** kapitein. **F. [.] DE BOER,** G.B.
A
No. 2220/2225, 6 kisten Manufacturen, afladers Gebro[eders] *Hartsen.*
(815) B. KOPERSMIT EN Co.

Het Stoomschip
KONINGIN DER NEDERLANDE[N]
kapt. **E. LEWIS,**
vertrekt **Vrijdag** den **11 dezer,**
via **Muntok** en **Riouw** naar **Singapore,**
De Directie,
(744) MACLAINE, WATSON EN Co.

HET STOOMSCHIP PALEMBANG,
Vertrekt op morgen den 10den Maart n[aar] **Samarang** en **Soerabaija.**
Het vertrek van het Stoomschip **Batavia,** ka[pt.] **NEIJTS,** naar **Borneo's Westkust,** is bepaald den 12den dezer.
Informatiën bij
(809) W. CORES DE VRIES.

VOOR PASSAGE NAAR NEDERLAND
wordt aangeboden het Nederlandsch sch[ip]

ALMONDE,
gezagvoerder **H. G. SURIE,**
zijnde voor den overvoer van Passagiers zeer g[oed] ingerigt en voerende een geexamineerd geneesheer.
Deze bodem is thans te **Cheribon** ladende en vermoedelijk tegen de helft van de maand Maart v[an] **hier** naar **Rotterdam** vertrekken.
Voor informatiën adresseere men zich bij
de Agenten,
VAN OMMEREN, RUEB EN Co.
BATAVIA, 5 *Maart* 1859. (7[..])

VRACHT EN PASSAGE NAAR TJILATJ[AP]
met het Ned. Schip

AUSTRALIA,
kapt. D. B. JOCHEMS,
om tegen het midden der volgende week te vertrek[ken].
Adres bij
(800) HAAGER EN SCHUURMAN.

Met het Ned. Schip
KONING WILLEM [.]
Kapt. G. van Eijk Menkman,
wordt Passage naar NEDERLAND aan[ge]boden. Deze welbekende en voor den overvoer passagiers uitmuntend ingerigte bodem, zal tegen einde der volgende maand de reis naar **Nederl[and]** aanvaarden.
Nadere informatiën zijn te bekomen te Cheribo[n] den Gezagvoerder en alhier, en te Samarang bij
de Agenten,
(792) B. KOPERSMIT & C[o.]

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag, 9 Maart 1859, No. 20.

BATAVIA.

Heden morgen is Z. E. de Gouverneur-Generaal, met gevolg, van Buitenzorg alhier aangekomen.

— Gisteren middag, omstreeks twee uren, heeft een hevige brand op Tanah-Njonja, nabij Goenoeng-Sari, alhier gewoed en eene menigte bamboezen en eenige andere huizen in de asch gelegd. Z. E. de Luitenant-Generaal, commandant van het Indische leger, de resident van Batavia en andere autoriteiten bevonden zich op de plaats, en het is vooral aan de goede werking der artillerie-brandspuiten te danken, dat de brand zich niet verder verspreid heeft, hetwelk de schromelijkste gevolgen na zich had kunnen slepen, daar het vuur juist tegenover het kruidmagazijn, dat daarvan slechts door de smalle rivier is afgescheiden, woedde. De oorzaak van den brand is voor als nog onbekend.

— Op den 5den dezer kwam alhier ter reede het Nederlandsche schip *Australie*, kapt. D. B. Jochems, aan boord hebbende een detachement suppletietroepen, sterk 125 man onderofficieren en manschappen, onder den van verlof terugkeerenden kapitein der Infanterie, *Latour*, medegeleiders de 2de Luit. *Beijens*, voor 5 jaren gedetacheerd, alsmede de officieren van gezondheid 3de klasse *Arendsen de Wolff* en *Deibel*.

Het gedrag der troepen was gedurende den overtogt uitmuntend.

De troepen zijn, in den namiddag van den 6den, ontscheept, en vergezeld van het hoornmuzyk naar de voor hen bestemde kazerne gemarcheerd.

— Van Palembang schrijft men ons, dd. 28 Februarij: Ter dezer plaatse is geen nieuws. Bij Djatti zijn onze troepen steeds werkeloos, en zullen niets durven aanvangen, zonder ondersteuning van Java te hebben verkregen.

Volgens berigten breidt zich de opstand meer en meer uit en bestaat er, van de zijde der opstandelingen, het voornemen, om offensief te gaan handelen. Indien er niet spoedig afdoende maatregelen worden genomen, laten zich de gevolgen voor deze residentie niet be-[illegible].

Den 14den Februarij jl. hebben de volgende élèves bij de geneeskundige school in het groot militair hospitaal te Weltevreden een examen afgelegd, als:

Mas *Wangsa Koesoema*, van Tjiandjoer, *N. Latumeten*, van Amboina, *F. A. Perrits*, van idem, *B, Moninka*, van Menado, *A. H. Pattiradjawane*, van Saparoea, Daeng *Manassa*, van Makassar, Daeng *Mangaoeki*, van idem, *Isa*, van Muntok, *Arsad*, van idem, *Mahaboeb*, van Benkoelen.

Allen hebben blijken van zoodanige kunde gegeven, dat zij geschikt zijn bevonden, om de dienst van doctor djawa te kunnen waarnemen.

(*Jav. Ct.*)

Soerabaija, 26 Februarij. — Dingsdag nacht om 1 uur, werd de schildwacht bij het kruidmagazijn, die ook tevens de daar liggende Gouvernements-balken bewaart, door een Chinees, met drie volgelingen, gevraagd hoe laat het was; dit beantwoord zijnde, gingen zij door, keerden terug en vraagden weder hoe laat het was. Toen hierop geen bevredigend antwoord volgde, ontving de schildwacht eenige houwen met een klewang, waaronder een op het hoofd, die eene diepe wonde veroorzaakte en zijne nieuwe politiemuts letterlijk in tweeën splitste.

De Chinees en zijne volgelingen, die ook gewond moeten zijn, zijn daarop verdwenen, en tot heden voor het waakzaam oog der politie nog niet zigtbaar.

(*Soer. Cour.*)

Soerabaija, 28 Februarij. In den afgeloopen nacht is er ter dezer plaatse een aschregen gevallen; althans wordt ons medegedeeld, dat in de omstreken van Simpang de bladeren der boomen met fijne zwarte spikkels bedekt waren, die, door het vergrootglas bezien, het voorkomen hadden van bruine korrels van eene vulkanische zelfstandigheid.

— In den nacht van Dingsdag op Woensdag ll., had er een hoogst belangrijke diefstal alhier plaats in de localen der onderneming van de Heeren BAIJER &, op Oendaän, alwaar, door middel van overklimming en inbraak, eene aanzienlijke som aan zilvergeld (volgens opgave *f* 8000) is ontvreemd geworden uit eene op het kantoor geplaatste geldkist of trommel.

Door de onvermoeide pogingen van den Assistent Resident voor de policie en den schout Oosterweeghel, welke laatste zich in de zaak allerlofwaardigst heeft gedragen, is het gelukt, de vermoedelijke daders op het spoor te komen.

Reeds een aantal verdachten bevinden zich in hechtenis, en, zoo wij wel onderrigt zijn, zou een tot de Europesche bevolking behoorend persoon de hoofdaanlegger zijn van dit misdrijf.

— Gisteren avond, omstreeks half tien uren, is er brand ontstaan aan boord van het Nederlandsche schip *Delft*, gezagvoerder L. van Geelkerken, hier ter reede liggende, om binnen weinige dagen te vertrekken.

Het schip werd naar den Madura- wal gesleept en op strand gezet, doch ondanks alle tot redding aangewende pogingen, is het niet mogen gelukken den brand te blusschen, zijnde het vaartuig tot op het koper totaal afgebrand.

Aanvankelijk heeft men nog het een en ander van den inventaris kunnen redden, doch de brand, die tusschendeks was ontstaan, nam spoedig zoodanig in hevigheid toe, dat de lading, die uit eenige duizende picols suiker bestond, benevens het schip totaal verloren is.

— Omtrent het verongelukken van het Nederlandsche schip *Souburg*, gezagvoerder von Lindern, waarvan wij in ons vorig No. melding maakten, vernemen wij nog, dat het schip gestooten heeft op de *Eendragtsklip*, die wel op andere zeekaarten, maar niet op die, welke thans in gebruik zijn, vermeld staat.

De stoot moet zoo onmerkbaar geweest zijn, dat een gedeelte der equipage die niet eens gevoeld heeft.

Op dat oogenblik werd er voor en achter het schip 16 voet water gepeild. Het schip is met zulk eene snelheid gezonken, dat men naauwelijks tijd had om de groote boot te strijken.

De gezagvoerder en de equipage zijn te Probolingo aangekomen, waar zij van wege het bestuur en de ingezetenen de meeste hulp en belangstelling hebben ondervonden.

— Laatstleden Vrijdag is een scheepsjongen, aan boord van het hier te reede liggende Nederlandsche schip *Kinderdijk*, van de bramra gevallen en in het water gestort. Het gelukte aan de menschlievende pogingen van een ligt-matroos, die onmiddelijk in zee sprong, hem nog levend uit het water te halen, doch de val had hem zoodanig aan de hersenen verwond, dat men, ondanks hij onmiddelijk naar het hospitaal is vervoerd geworden, aan zijn behoud wanhoopt.

— Men schrijft ons van Malang, 19 Februarij 1859.

Eergisteren avond was, op de hoogvlakte van Malang, eene gedeeltelijke maans-verduistering te zien, die niet weinig schrik onder de inlandsche bevolking verwekte. In een oogenblik hoorde men overal in den omtrek op de bamboezen slaan, waardoor een ieder voor een op handen zijnd gevaar gewaarschuwd werd. Terzelfder tijd werd in eenige der naburige kampongs amok geroepen, dat echter spoedig daarna weder ophield. Ieder inlander vreesde een op handen zijnd onheil en dacht het einde der wereld nabij te zijn. Gisteren werden zij in die gedachte versterkt, toen eene verschikkelijke en alles vernielende windhoos, van het Oosten naar het Westen loopende, en van den vuurspuwenden berg Smiroe afkomende, rakelings het convalescenten-etablissement passeerde. Achter het gesticht ligt eene kampong, die bijna totaal vernietigd werd. Daar waar de hoos gepasseerd was, bleef geen boom, geene bamboe staan, geen huis in elkander. Alles werd vernield en door de hoos hoog in de lucht medegevoerd. Het was een verschrikkelijk, doch tevens grootsch gezigt. Duiven en kippen zag men toren hoog in de lucht opnemen en toen zij buiten de zucht van het natuurverschijnsel waren, ontzield en verpletterd op de eene of andere plaats nedervallen. De lucht wemelde van verschillende voorwerpen: geheele daken zag men rijzen, vernielen en nederdalen. De menschen en beesten, welke in het bereik van de hoos waren, werden medegevoerd en dood tegen de aarde geworpen. Geen inlander of Europeaan, die niet sidderde voor zijn leven; de bamboezen huizen, waarin het personeel van het hospitaal was gevestigd, werden door iedereen verlaten. Angstig zag men de soldaten en bedienden loopen, om buiten het bereik der vernieling te komen; de vrouwen gilden met hunne zuigelingen aan de borst, terwijl de kinderen in vertwijfeling hunne ouders naliepen, zonder te weten, welk gevaar hen dreigde. De Heer Greiner die, bij mogelijk ongeval, eene zwakke zieke vrouw, wier man uit de stad was, zijn hulp en bijstand wilde bieden, was juist op den weg toen hij het verschijnsel zag naderen, en maande de zieken aan voorzigtig te zijn en daar waar het noodig was hulp te bieden. Met een geluid en suizen gelijk aan dat van den locomotief, wanneer hij zijn stoom laat vliegen, maar in nog heviger graad, naderde het al meer en meer. Daar waar het passeerde hoorde men alles kraken en ter nederstorten. Een ieder, die het gevaar zag naderen, dacht dat er geen steen van het hospitaal op elkander zoude blijven. Dan, toen de hoos op eene honderd passen het gesticht genaderd was, dat het alles dreigde te vernielen, sloeg zij schuinsregts af, liet de bamboezen huizen van het hospitaalpersoneel ongedeerd links liggen, vervolgde haar weg over het inlandsche hospitaal, sloeg eene daarover opgebouwde loods omver, wierp in den hospitaaltuin eenige zware boomen ter neder, sleurde een zwaren waringinboom, die naast het huis van den Heer H. aan de overzijde van het hospitaal stond, zoodanig heen en weder, dat stukken van eene mansdikte er als rietjes afbraken, en met zulk eene kracht op het dak van het huis nederkwamen, dat zij er door vielen en alzoo eene vreeselijke verwoesting aanrigtten. Na het steenen dak van de achtergalerij geheel medegenomen en de bijgebouwen van het huis totaal vernietigd te hebben, nam de hoos hare rigting naar het Kawigebergte en onlastte zich daar in hevige regens en onweders.

Bij het begin van het natuurverschijnsel was de lucht met zware, dikke, zwarte wolken bedekt, zij waren woest en dreigend; eene zware wolkbreuk scheen de hoos te volgen. Toen echter deze ramp voorbij was, scheen de natuur te vreden met de verwoesting, die zij had aangerigt; de wolken braken, de lucht werd helder en de zon schoot hare stralen neder op het tooneel der schrikkelijke vernieling, terwijl men zich-zelf van de alles verdelgende werking van dit prachtig, doch vreeselijk natuurverschijnsel kon overtuigen; en wie weet, welke grootere ongelukken er gebeurd en hoeveel slagtoffers er gevallen zouden zijn, indien deze ramp het convalescenten gesticht getroffen en hare eerste rigting behouden had.

(*Oost Post.*)

Pasoeroean, 2 Maart. Gisteren, in den vooravond, hadden wij het genot van een schoon gezigt op den vuurberg Lamongan onder Probolingo, iets dat ons sedert maanden niet gegund was.

Een sterke vuurkolom steeg uit den krater op en vele brandende stoffen zag men, in lange gloeijende strepen, langs de helling afrollen. Het was een verrukkend gezigt in den duisteren avond.

Wij vernemen verder, dat, in dien zelfden en daarop gevolgden nacht, te Probolingo, een digte aschregen is gevallen; op vele plaatsen lag de asch 1 duim dik en zijn verscheidene inlandsche woningen, door de zwaarte daarvan, ingestort.

Ook de Bromo is sedert eenige dagen weder met volle kracht in werking.

(*Pas. N. Adv. bl.*)

AANKOMST DER MAIL.

Gisteren ochtend kwam alhier ter reede het stoomschip *Palembang*, gezagvoerder Rooseboom, van Singapore, medebrengende de brieven en dagbladen uit Europa, loopende tot den 26sten Januarij.

Wij haasten ons, onzen geachten abonnés het belangrijkste bij deze mede te deelen.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Europa heeft, gedurende de laatste 14 dagen, in bestendige vrees voor een oorlog gedobberd. Wel verscheen de *Parijsche Moniteur* met eene nota, waarin van regeringswege verklaard werd, dat er in de diplomatieke betrekkingen der Fransche regering niets bestaat, dat die vrees wettigde; wel spraken de half officieele organen in gelijken geest — niets hielp. Men kon zich te Parijs maar niet overtuigen, dat in de woorden des keizers, tot den Oostenrijkschen gezant bij gelegenheid der Nieuwejaars receptie gerigt geene oorlogszuchtige bedoeling lag opgesloten. De fondsen op de Parijsche beurs en in navolging van deze, op de overige Europesche beurzen, ondergingen eene gevoelige daling. Al wat die bladen tot gerustStelling aanvoerden, werd geneutraliseerd deels door onrustbarende geruchten uit Italie, deels door het berigt uit Weenen, dat op den 7 Jan. het 3e. Oostenrijksche armeecorps, sterk 30,000 man, naar Italie was opgerukt, deels door de troonrede des konings van Sardinie, die algemeen als oorlogzuchtig beschouwd werd. Bovendien is het eene bekende zaak, dat niet alleen Italie de oorzaak is van de spanning, die tusschen Frankrijk en Oostenrijk bestaat. De kwestie der Donau-Vorstendommen, der Donau-vaart en van Servie hebben de slechte verstandhouding komen verergeren, die reeds tusschen de cabinetten van Parijs en Weenen, sedert den oorlog in de Levant bestond. Nu hebben de fondsen zich in de laatste dagen wel weder eenigzins verbeterd, en gaf de Oostenrijksche regering bevel, om het oprukken harer troepen naar de Lombardijsch-Venetiaansche provincien voorloopig te staken en ze in Tyrol te laten halt houden; wel slagen de Oostenrijkers er in de uitbarsting van bewegingen, zoo te Milaan als in andere steden, te onderdrukken, maar gerust is men nog niet. Ook Sardinie heeft een corps van 30,000 man naar de grenzen gezonden en dit is in allen gevalle eene oorlogszuchtige demonstratie. Daarbij schijnt men te Turin op een oorlog met Oostenrijk te rekenen, hetgeen duidelijk doorstraalt in eene dagorder, die de commandant van Turin tot het garnizoen der hoofdstad heeft gerigt op den dag, toen de Sardinische kamers geopend werden. Voorts verzekeren de Sardinische dagbladen, dat de gemoederen in Italië in denzelfden opgewonden toestand blijven verkeeren, waarvan als bewijs wordt aangehaald, dat de schouwburg te Venetie dezer dagen gesloten moest blijven, omdat bij het *Guerra, Guerra!* in een der koren van de Norma, eene demonstratie verwacht werd. Eindelijk trekt het de aandacht, dat prins Napoleon met de oudste dochter van den koning van Sardinie, in het huwelijk zal treden en wel zeer binnen kort. Aan den anderen kant wordt verzekerd, dat de diplomatie in de weer is, om den keizer van Oostenrijk tot eene wijziging van zijne politiek in Italie te bewegen en velen troosten zich met het denkbeeld, dat de oorlog zelf in Europa meer en meer impopulair wordt, al is dit ook in strijd met de talrijke legers, welke men overal op de been houdt. Een oorlog eindelijk tusschen Oostenrijk en Italie, zonder inmenging van vreemden, daaraan wordt op dit oogenblik slechts door weinigen geloof geslagen. Summa summarum er bestaat meer hoop dan vrees en toch is Italie voor den vrede van Europa eene zeer gevaarlijke mijn, die door eene onvoorzigtigheid of een louter toeval springen kan. Als zeer gelukkig acht men, dat de Servische aangelegenheid vereffend is, daar de Porte prins Milosch erkend heeft. Het is deze zaak, die welligt het uitbarsten van vijandelijkheden tusschen Oostenrijk en Frankrijk had kunnen verhaasten. De Oostenrijksche militaire bevelhebber te Semlin had namelijk te Weenen laten vragen, of hij den Turkschen pacha te Belgrado te hulp moest komen, zoo deze bijstand requireerde, waarop bevestigend werd geantwoord. Gelukkig kwam het hof van Weenen spoedig tot andere inzigten en trok die bevelen in, daartoe waarschijnlijk door den vreedzamen aard der omwenteling geleid. Waren die bevelen toch uitgevoerd geworden, dan zou daardoor eene interventie van Oostenrijk in de Servische aangelegenheden en alzoo eene schending der tractaten zijn daargesteld en Frankrijk zou een grond gehad hebben, om eene vijandige houding tegen Oostenrijk aan te nemen.

Wat de denkwijs meer speciaal in Engeland betreft, men is daar algemeen van oordeel, dat Engeland neutraal moet blijven. Dit gevoelen straalt duidelijk door in de beschouwingen van de Engelsche periodieke drukpers over de troonrede van Victor Emanuel. De *Times* onder anderen, die uit de woorden van den koning de beloften, zoo al niet de ware bedoelingen van keizer Napoleon meent te kunnen opmaken, zegt dat Sardinie, zonder door Frankrijk geschraagd te worden, zekerlijk Oostenrijk niet zou durven trotseren, en houdt het er voor, dat de troonrede eerst door den keizer der Franschen is goedgekeurd. Het blad laakt in vrij hevige bewoordingen de eerzucht van Piemont en beschuldigt den koning van Sardinie zijdelings van veroveringsplannen, daar de onafhankelijkheid van dien staat door niemand bedreigd wordt.

Piemont kan echter die plannen niet ten uitvoer brengen zonder den bijstand van Frankrijk; Frankrijk [illegible] het evenwel bij bedreigingen laten, wanneer [illegible]

door Rusland ondersteund wordt en laatstgenoemde mogendheid haakt niet naar den strijd en heeft voorshands de handen vol met het ten uitvoer leggen van de voorgenomen hervormingen. Welke staatkunde Frankrijk of Rusland ook mogen volgen, zoo is de weg, dien Engeland moet bewandelen, eenvoudig genoeg. Wij moeten, zegt de *Times*, slechts toeschouwers van den strijd blijven. Overigens erkent de *Times* in een ander artikel den hagchelijken toestand, waarin Oostenrijk ten gevolge van zijne isolering en de gisting, die onmiskenbaar in de Lombardijsch-Venetiaansche provincien heerscht, geplaatst is, doch het blad doet niet minder sterk uitkomen, dat die provincien, in geval van een opstand, weinig hulp van Engeland te wachten hebben, en dat zij verpligt zijn, zoo zij hare onafhankelijkheid willen herwinnen, dit zonder de interventie van vreemde staten te doen. — De *Chronicle* legt zijne sympathie voor het cabinet der Tuilerien aan den dag. Volgens het gevoelen van dit blad is er geen sprake van oorlog of van oorlogszuchtige uitingen, maar alleen van de vervulling van de door den vertegenwoordigers van Frankrijk op het Parijsche congres uitgesproken en door Engeland en Oostenrijk gesanctionneerde beloften ten opzigte van Italie. Het blad haalt de zinsneden aan uit het protocol, welke daarop betrekking hebben, en roept uit dat reeds drie jaren verloopen zijn, sedert die verpligtingen werden aangegaan en dat desniettemin de toestand van Italie erger is dan ooit; ja die toestand is zoo erg geworden, dat zelfs de beste vrienden der orde in Europa zich eindelijk gedwongen hebben gezien, Oostenrijk te vragen, hoe lang dit zal duren. Ten slotte vaart de *Chronicle* op nieuw uit tegen het regeringstelsel in de pauselijke staten. — De *Advertiser* is voor eene gewapende neutraliteit; het blad haat de Oostenrijksche heerschappij in Italie, maar haat Napoleon III nog veel heviger. De Engelsche regering moet zich in deze kwestie strikt neutraal houden. — De *Daily News* wenscht alle voorwendsels tot een strijd op eene vredelievende wijze ter zijde gesteld te zien. De Engelsche regering moest Oostenrijk aanmoedigen in het streven, om aan de eischen der Italianen zooveel mogelijk regt te laten wedervaren. — Ook de *Continental Review* is voor eene neutraliteit van Engeland, zoolang er slechts sprake is van de vrijheid van Italie. Wij hebben genoeg, zegt dat blad, van de alliantien, waarbij Frankrijk den roem inoogst en wij het geld moeten opbrengen en het zware werk moeten verrigten. De voorstelling dat Frankrijk en Engeland vereenigd de vrijheid van Italie zouden kunnen vorderen, noemt het blad eene hersenschim. Engeland moet zich streng neutraal houden. Gelukt het den Oostenrijkers zich in Italie staande te houden, en dit is zeer goed mogelijk, wanneer Rusland hen ten minste niet in den rug bedreigt, dan zullen wij het lot der Italianen van ganscher harte betreuren, maar ons niet geroepen achten te interveniëren. Worden de Oostenrijkers daarentegen uit Italie verdreven, dan zoude het tijd zijn, dat Engeland op het tooneel treedt, en in gemeenschap met Pruissen er acht op geeft, dat de oorlog niet tot Duitschland oversla en dat Italie vrij blijve in de keuze zijner vorsten en regeringen, en niet het werktuig van Ftankrijk worde.

Aandacht verdient, dat geen van de Engelsche bladen tot dusverre de vraag heeft gesteld, welke staatkunde Engeland zal volgen, zoo Frankrijk eens ter hulp van Sardinie tegen Oostenrijk optreedt.

Hoe de stemming in Duitschland is, valt moeijelijk te bepalen. Intusschen meent men vrij algemeen de strekking te ontwaren, om Oostenrijk te ondersteunen bijaldien het tot een oorlog mogt komen. Opmerkelijk is wijders de toon, dien men te St. Petersburg over de kwestie van Italie aanslaat. In een particulier berigt van daar wordt verzekerd, dat men te St. Petersburg niet alleen het gebeurde in Servie, waaraan Oostenrijk zich zoo zeer ergert, volkomen goedkeurt, maar dat men bovendien in de Russische hoofdstad opentlijk sympathiseert met het denkbeeld van een opstand in Lombardije. Inderdaad behelst ook de St. Petersb. Zeit. een artikel, waarin wordt betoogd, dat reeds »door het verschil van afkomst, taal, zeden en gewoonten, klimaat en de tusschenbeiden gelegen bergen" tusschen Duitschland en Italie eene grenslijn is getrokken door — »de Voorzienigheid zelve; terwijl hetzelfde blad vervolgens o. a. mededeelt, dat Oostenrijk in 40 jaren uit het Lombardijsch-Venetiaansche koningrijk, dat 5 millioen inwoners telt, weinig minder dan 1000 millioen guldens aan grondlasten heeft geheven, en dat »die enorme som geenszins is gebruikt, om er in die provinciē nijverheid handel en landbouw mede te ondersteunen en te bevorderen, maar dat het grootste gedeelte van dat onder zweet en bloed opgebragte geld over de Alpen is gegaan" Ook beweerde men te St. Petersburg reeds, dat dat zich weder teekenen van onrust vertoonden in Hongarije.

Zoo als gezegd is, zal prins Napoleon met de oudste dochter van den koning van Sardinie in het huwelijk treden. Hij heeft zich den 15den Jan. naar Turin begeven, waar hij niet alleen door het hof, maar ook door de bevolking met geestdrift is ontvangen. Men beschouwt dit huwelijk als het gevolg van eene politieke combinatie en de bruid werd dezer dagen niet onaardig eene nieuwe Iphigenie genoemd. Betreffende de binnenlandsche aangelegenheden van Frankrijk valt niets van overwegend belang te vermelden.

De Holsteinsche landdag is tot nadere bijeenroeping gescheiden, na de wetsontwerpen der regering ten fine van onderzoek in handen der verschillende eommissien te hebben gesteld. In Sleeswijk hebben de afgevaardigden van dit hertogdom adressen tot den koning gerigt, waarin zij de afschaffing der algemeene constitutie voor Sleeswijk en de onmiddelijke bijeenroeping van den Sleeswijkschen landdag verzoeken. Die adressen zijn door de leden ieder voor zijn persoon ingezonden, omdat collective petitien verboden zijn.

De opening van het Engelsch parlement is thans op den 3den Februarij bepaald. Men denkt dat de discussien belangrijk zullen zijn, en dat de stand van zaken in Italie druk besproken zal worden, lijdt geen twijfel. Volgens de *Observer* zal de regering eene verhooging voorstellen van het budget der marine, tot versterking der Kanaalvloot. De uit Indië terugkomende regimenten zullen aangewend worden ter versterking van het leger. — De heer Brigth heeft thans, op een meeting te Bradford, eenige nadere ophelderingen gegeven omtrent de door hem in gereedheid gebragte reformbill. Voor zoo verre men thans bekend is met de beoogde verandering, zouden aan de steden 104 vertegenwoordigers worden toegevoegd, die benevens 26 andere aan de graafschappen geschonken, in de plaats zullen komen van 130 vertegenwoordigers, welke de vlekken verliezen zullen. De verdere bijzonderheden zijn natuurlijk geheel van plaatselijk belang, doch als algemeene uitkomst kan men opgeven, dat de steden eene aanwinst zullen komen van 78 stemmen, die het platte land zal verliezen.

Het vorige Spaansche ministerie had, gelijk men weet, aan de gematigd liberale constitutie van 1845 eenige bepalingen toegevoegd, strekkende om de uitvoerende magt te versterken en den invloed der Kamers en der natie op de leiding der openbare aangelegenheden te beperken. Toen het tegenwoordige ministerie optrad, verklaarde het de constitutie van 1845, zoo als zij in werking was, en dus met de reactionaire toevoegselen, zoo ver deze reeds in toepassing waren gebragt, te willen naleven, dewijl het voor de rust des lands en voor de bestendigheid van het bestuur nadeelig zou zijn, al wederom verandering in de grondwet te brengen. Thans is bij de Kamer van afgevaardigden van de zijde der warme liberalen een voorstel gedaan, strekkende om tot de constitutie van 1845 in hare oorspronkelijke gedaante terug te keeren en alle daarin aangebragte wijzingen of toevoegselen te niet te doen. Dit voorstel heeft echter zeer weinig bijval gevonden; het is reeds, bij het onderzoek in de afdeeling der Kamer, nagenoeg eenstemmig verworpen; hetgeen aangemerkt wordt als een nieuw blijk, dat die vergadering het ministerie wil ondersteunen en tot de conservatieve denkwijze overhelt.

Toen het Portugesche gouvernement, in de bekende zaak van den *Charles Georges*, voor overmagt bukkende, aan den dreigenden eisch van Frankrijk voldeed, weigerde het zich in te laten met de behandeling der vraag, of de door het aanhouden van dat schip veroorzaakte schade vergoed moest worden; het verklaarde eenvoudig, te zullen betalen wat Frankrijk voor schadevergoeding zou meenen te moeten eischen. Hierop heeft het Fransche gouvernement eene commissie benoemd om te onderzoeken, hoeveel de schade beliep, welke door de bemanning en door de reeders van het schip geleden was, en op het advies dier commissie heeft het een som van 340,000 francs als schadevergoeding gevorderd. Naar de jongste berigten uit Lissabon, van den 9den Jan. is deze som terstond uit de Portugesche schatkist betaald en in handen van den Franschen gezant gestort. Dezelfde berigten melden, dat het gedrag des gouvernements in dat geschil met Frankrijk door de beide kamers van het Portugesche parlement, bij de beraadslaging over het op detroonrede te geven antwoord, goedgekeurd is.

De heer van der Stichelen, lid der Belgische kamer van vertegenwoordigers voor de stad Gent, is tot minister van openbare werken benoemd, ter vervanging van wijlen den heer Partoes. Een der ministerieele bladen betuigt zijn genoegen, dat 's konings keuze zich dit maal heeft gevestigd op een van die jongelieden, welke door den grooten verkiezingsstrijd van 10 December 1857 opgekomen zijn. In deze keuze zal het publiek met genoegen een blijk zien van het bepaalde voornemen des Gouvernements, om bekwame jongelieden, aan wie de wil der kiezers den toegang tot het politiek tooneel opent, aan zich te verbinden. In den laatsten tijd zijn aan het ministerie van den kant der liberale partij zelve moeijelijkheden berokkend door eenige bekwame en eerzuchtige jongelieden in en buiten de kamer. Te oordeelen naar de bovenstaande gezegden, heeft de benoeming van den nieuwen minister ook ten doel te verhoeden, dat er een ernstige strijd tusschen het oude en het jonge geslacht van liberalen ontsta.

Aan den heer Blondeel van Cuelebroek, vroeger gezant te Constantinopel, zal naar men verneemt, de missie in China en Japan, waarvan sinds eenigen tijd sprake was, opgedragen worden. Dezer dagen heeft de verkiezing des hospodars van Wallachye plaats gehad. Gekozen werd Alexander Cousa, gewezen minister van oorlog. Hij is iemand van 38 à 40 jaar en wordt beschreven als een voorstander der unie en een liberaal man. Na afloop van de verkiezing heeft de kamer van afgevaardigden, door wier tusschenkomst deze handeling heeft plaats gehad, de verklaring hernieuwd, dat Moldavie nog altijd eene vereeniging der beide Vorstendommen wenscht.

In Moldavie is de staat van zaken nog niet gunstig. Volgens tijdingen uit Constantinopel van 12 Jan. zijn nieuwe geschillen ontstaan tusschen de leden van het voorloopig bestuur.

Een schrijven uit Constantinopel van den 5den dezer verzekert, dat de Turksche bewindslieden toen onderling, ook ten aanzien der in te voeren hervormingen, eenstemming waren, dat er geene cabinets-verandering te verwachten was en dat de staat der Turksche finantien zich iets gunstiger begon voor te doen. Aangaande den grootvizier en den minister van buitenlandsche zaken wordt verzekerd, dat die twee staatsmannen, die sedert hunne jeugd door nauwe vriendschap onderling verbonden, in dezelfde school opgevoed en met hetzelfde gevoel van vaderlandsliefde doordrongen zijn, sedert hunne intrede in de politieke loopbaan, bestendig dezelfde denkbeelden omtrent Turkije's wedergeboorte en bloei hebben gekoesterd en ze in onderling overleg hebben trachten te verwezentlijken.

LAATSTE BERIGTEN.

Londen, 24 Januarij. De *Pacific* is met berigten van den 12 dezen van New-York aangekomen. In den Senaat te Washington heeft de heer Mayor het voorstel gedaan, den president Buchanan te magtigen, om in zekere gevallen (waarschijnlijk met het oog op Mexico) over de land- en zeemagt der Unie te beschikken. Dit voorstel is aangenomen. — Uit Mexico is vernomen, dat de gewezen president Zuloaga zijne toevlugt bij den engelsche gezant heeft genomen en Miramon tot president gekozen is. Generaal Robles blijft aan het hoofd het bewind tot dat Miramon zal zijn aangekomen.

Londen, 25 Jan. Het gerucht van het overlijden koning van Napels is gebleken onwaar te zijn. was ernstig ongesteld geweest, maar weder aan de terende hand.

Parijs, 23 Januarij. De *Mémorial diplomatique* lo straft het berigt, dat tusschen Frankrijk en Sard een aanvallend en verdedigend verbond is geslo als ook dat, volgens het wilk russische troepen o oostenrijksche grenzen worden zamengetrokken.

Parijs, 24 Januarij. De *Moniteur* berigt, dat gist te Turijn door generaal Niel de hand van prinses tilde voor prins Napoleon is gevraagd, en dat de ning van Sardinië hierop toestemmend heeft geantwo Ook behelst het officieel orgaan de logenstraffing de tijding, dat 's konings toestemming afhankelijk zijn gemaakt van het sluiten van een aanvallend verdedigend fransch-sardinisch verbond.

Berlijn, 24 Januarij. De kamer der afgevaardig heeft het adres van antwoord op de rede van prins-regent met eenparige stemmen aangenomen. heer Simson heeft daarbij eene schitterende rede gesproken.

Turijn, 23 Januarij. Heden, na afloop der mis de hoofdkerk, heeft generaal Niel, namens keizer poleon III, bij koning Victor Emanuel officiëel aanz gedaan, om de hand van prinses Clotilde van Sav voor prins Napoleon. Alle grootwaardigheidbeklee van het rijk waren tegenwoordig. — Heden avond gala-voorstelling in den Park-schouwburg, die door koning, den prins en de leden van het koninklijk zin zal word n bijgewoond.

Eene deputatie uit de kamer der vertegenwoordig heeft heden den koning het adres van antwoord op troonrede overhandigd.

Belgrado, 23 Januarij. Het geschutgebulder verk digt, dat vorst Milosch bij Negotin het servisch gro gebied heeft betreden. De skuptschina zal spoedig ee betere wet op deze vergadering vaststellen, daar zij tegenwoordige wijzigingen afkeurt.

's Gravenhage, 25 Jan. Wij zijn hier zeer verlange naar de aankomst der Mail. Door sommige bladen z verontrustende berigten medegedeeld omtrent den st van zaken in Indië. Wij gelooven, dat daarin ov drijving zal heerschen, maar aan de Utr. Courant wo gisteren uit 's Gravenhage geschreven, dat de ontvan tijdingen zoo ongunstig waren, dat er zelfs sprake zijn van het zenden van een Commissaris-Gener naar Indië.

NEDERLAND.

Van den Specialen Correspondent van den Java-Bode.

's Gravenhage, 24 Januarij 1859.

Ik heb eerbied voor de Mail, al ware het alleen o hare stiptheid, *la politesse des rois*, zegt men. Maar prijzenswaardige eigenschap is oorzaak, dat ik uwe zers slechts tot den drempel kan voeren, ofschoon n slechts weinige schreden ons scheiden van de groo voorstelling, die in Nederland zooveel sensatie maa de verkiezingen. Het is u niet onbekend, dat, krac tens de onlangs aangenomen wet, het aantal leden v de Tweede Kamer met vier zal worden vermeerderd, t einde getrouwe uitvoering te geven aan het grondwe tig artikel, hetwelk een afgevaardigde voor elke 45,0 zielen vordert. De districten, waarop die vermeerde meer regtstreeks van invloed is — want het ligt in d aard der zaak, dat de wet eene groote verandering bijna alle kiesdistricten brengen moest — zijn Dokku Amsterdam, Rotterdam en Gorcum. Morgen, 25 Januar zullen aldaar de stemmingen plaats hebben en hoog moeijelijk, bijna onmogelijk is het, den uitslag er va met eenigen grond te voorspellen.

Allerminst in Dokkum, omdat men daar tot dusver den candidaat diep geheim heeft gehouden. Men is a ders in Nederland, op 't punt van verkiezingen, zoo di creet niet, al ziet men ook thans niet meer wat me na de eerste invoering der regtstreeksche verkiezinge zag, dat candidaten zich zelven aanbevalen. Wij wilte niet personeel zijn, anders zouden wij hier den naa kunnen laten volgen van een man, die in Indië een belangrijke finantiele betrekking bekleedde en zic krachtens die levenservaring, zelf in de Haarlemme Courant als zoodanig aan de kiezers bekend maakt Die man is evenwel naderhand nooit meer in aanmerki gekomen — ook niet meer bij zich — zelven, naar he schijnt. Wie intusschen in Dokkum moge gekoze worden, waarschijnlijk zal hij een voorstander der vr zinnige beginselen zijn, want Dokkum — getuige zij afgevaardigde Ten Bruggen Hugenholtz — is een lib raal kiesdistrict.

In Amsterdam staan de heeren J van Lennep en va Heukelom tegenover elkander, terwijl zich daar oo eene fractie verklaard heeft voor den heer G. L. Baud voormalig lid van den staatsraad, en eindelijk zijn e stemmen opgegaan voor den heer Vrolik, oud minister van finantien. Waarschijnlijk zal het daar wel tot een herstemming moeten komen tusschen de heeren va Heukelom, den vrijzinnigen candidaat en den heer va Lennep, die liberaal is in de vormen, royalist, — in d engere beteekenis des woords — als letterkundige e dichter aan het hof wel gezien, een vijand van onver draagzaamheid, als groot dignitaris der vrijmetselarij, maar conservatief als oud-Amsterdammer, terwijl hij bovendien, begaafd met een zeldzaam vernuft, zich niet onthouden kan, den draak te steken met alle overdreven theorien van welke rigting ook.

In Rotterdam wordt den heer Beth de candidatuur betwist door den heer van Bijlandt, wiens naam reeds de denkbeelden doet gissen, welke hij voorstaat. Ware de heer Beth niet der belasting op de koloniale producten toegedaan, zijne verkiezing zou zeker wezen tegenover den antirevolutionairen heer van Bijlandt. Intusschen geloof ik, dat hier de verkiezing de most twijfelachtige is.

In Gorcum eindelijk staan de heeren Schiffer van Bleiswijk en Metman, beiden oudleden der Tweede Kamer, tegenover elkander. Eerstgenoemde is evenees een voorstander der belasting op de koloniale producten, voorts tegen de bestaande werken van den waterstaat enz., half antirevolutionair, aristokraat door

vermogen en niet genoeg uitmuntende door talent of bekwaamheid, om in de kamer noodig te zijn. Van geheel ander allooi is de heer Metman; een man, die hoog gezien is, en wiens staatkundige loopbaan menig bewijs van zijne kennis en zijne geschiktheid voor het politieke leven gaf. Door eenige onderdistricten, wordt in Gorcum de heer Korteweg, lid der provinciale staten van Noordbraband, voorgestaan; de heer Korteweg is protestant en woont in het katholijke 's Hertogenbosch, en hij is dus gevormd in, maar ook een voorstander van den strijd tusschen katholicisme en protestantisme. Of hij een wenschelijk element in de kamer zou zijn, betwijfel ik zeer. Door enkele kiezers wordt in dit district ook de keus van den heer Groen van Prinsterer voorgestaan.

Misschien heeft u deze uitweiding over onzen staatkundigen strijd weinig belang ingeboezemd; 't zou mij leed doen; maar ik zou dan slechts bij u ondervonden hebben wat men dagelijks ook in Nederland ondervinden kan. Als er onder de 45,000 zielen, waarop een afgevaardigde gekozen wordt, 45 zijn, die er zich ernstig om bekommeren, wie tot lid der kamer gekozen zal worden, dan is het al vrij veel. Ik durf dan ook van u niet even veel belangstelling hopen in deze zaak, als gij bij voorbeeld met regt van ons en van alle Nederlanders verwachten moogt, na dat de laatste mail ons zoo beangstigende berigten uit Indië overbragt. Gij begrijpt niet hoezeer men daarmede vervuld is, en mogt dit ook eenigzins het gevolg zijn eener minder juiste geografische kennis bij velen, die een opstand op eene der buitenbezittingen, of in eene residentie van Java, als het begin eener gansche omkeering in geheel Nederlandsch-Indië beschouwen, toch stelt gij zeker die deelneming op prijs en trekt er met regt het besluit uit, dat men in Nederland Java niet vergeet.

Maar is daarvoor nog een bewijs noodig? Zoo ja, dan wordt het zeker ten krachtigste gegeven in de beweging, veroorzaakt door de openstelling der 19 havens. In mijn vorigen gewaagde ik reeds van den tegenstand, dien dit besluit van den gouverneur-Generaal hier had opgewekt en van de discussie daarover in de Eerste Kamer der Staten Generaal gehouden. Sedert dien tijd zijn, door vele aanzienlijke handelshuizen in onze groote koopsteden en uit de fabrieksteden, adressen aan den Koning gerigt met verzoek op die openstelling terug te komen, waarbij de redenen vermeld worden, waarom men die openstelling in strijd acht met de belangen van moederland en kolonien. In de staatscourant van heden nu worden, in antwoord op die adressen, de volgende bescheiden medegedeeld.

(*Wordt vervolgd*).

Rotterdam, 21 Januarij. Sedert ons vorig berigt, bleef de weersgesteldheid hier te lande zeer zacht; slechts korten tijd deed zich een weinig vorst gevoelen, welke meer gewenscht was dan de stormen, die herhaaldelijk gewoed hebben. In de prijzen der levensmiddelen en den algemeenen volkstoestand had geene meldenswaardige verandering plaats.

— Ter uitbreiding van het onderwijs in Ned. Indië, zullen, in den loop van dit jaar, derwaarts worden gezonden 12 onderwijzers, om onderwijs te geven in de laagste klassen der gouvernements-scholen. Voor die betrekking zijn opgeroepen onderwijzers-kweekelingen, tusschen de 16 en 18 jaren oud. Zij, die naar deze betrekking wenschen te dingen, moeten zich ten spoedigste, bij gezegeld request, tot het departement van binnenl. zaken wenden, met opgave der school, waarin zij werkzaam zijn en met overlegging hunner geboorte-acte, enz. De kennis met de strekking en inrigting van bewaarscholen en het onderwijs daarin te geven, zal eene aanbeveling zijn. De benoemden zullen genieten eene bezolding van *f* 75 's maands, vrij transport naar Batavia, als gouvernements-passagiers le kl. en eene gratificatie van *f* 400 voor uitrusting.

—Naar men verzekert, heeft de minister van koloniën eene uitnoodiging gedaan aan apothecars en officieren van gezondheid 3e kl. van het leger hier te lande, om, zoo deze daartoe genegen mogten zijn, voor den tijd van drie jaren bij het leger in Ned. Indië gedetacheerd te worden, onder de gunstige voorwaarden aan zoodanig detachement verbonden.

— Den 14den Jan. zoude de hooge raad der Nederlanden uitspraak doen in de zaak van de heeren Paul van Vlissingen en Comp. tegen den staat der Nederlanden (duitenplaatjes). De procureur van de eischers verzocht royement der zaak van de rol, waarin de procureur voor den staat verklaarde te consenteren. De hooge raad heeft hierop het royement der van de rol bevolen.

— Z. M. heeft in rang en ancienniteit *overgeplaatst* de navolgende officieren der West-Indische landmagt:

a. bij het leger in Oost-Indië: de 2de luits. van het bat. jagers No. 27, *C. W. Storlborg* en *K. Scholborgh*, beiden hij het wapen der inf.; den offic. van gez. 3de kl. *J. H. Celen* en de apothecars 3de kl. *A. J. H. Kieven* en *J. A. Radermacher*, allen van de milit. geneesk. dienst, met bepaling, dat deze overplaatsingen zullen geschieden, naar gelang de dienst en de gelegenheid tot het vervangen dier officieren zulks zullen gedoogen.

Eervol ontslagen op verzoek: de Oost-Ind. ambten. *A. P. Godon*, laatstelijk ads.-resid. van Mandheling en Ancola, en *M. J. A. Gaillard*, laatst resident van Japara, beiden thans met verlof hier te lande en onder toekenning van pensioen; *pensioen verleend*, aan den thans met verlof hier te lande aanwezigen kapitein der inf. van het leger in Nederl. Indië, *F. Thiel*, en den insgelijks hier aanwezigen officier van gez. 3de kl. van het leger in Oost-Indië, *P. Pluygers*.

ENGELAND.

De *London Gazette* berigt, dat de haven Tarza, op de zuidkust van het eiland Cuba gelegen, voor de koopvaardijschepen van alle natiën is opengesteld. Ook leest men in genoemd officiëel blad de bekendmaking van wege de fransche regering, dat alle schepen, die de haven van Pauillac (aan den mond der Gironde) binnenloopen, verpligt zijn de gele vlag zoo lang te vertoonen, tot dat de ambtenaren voor de openbare gezondheid het aanleggen gedoogen.

— In het officiële blad der Ionische eilanden is een toespraak opgenomen, die de heer Gladstone tot den aartsbisschop van Zante hield en waarin hij de paradoxe theoriën van nationaliteit laakt, verklaart dat de vereeniging van de Ionische eilanden met Griekenland eene onmogelijkheid is en er bijvoegt, dat lord Malmesbury onlangs aan de vertegenwoordigers van Engeland in het buitenland eene circulaire heeft gezonden, houdende lastgeving, om aan de europesche hoven mede te deelen, dat Groot-Brittanië de pligten beseft, welke het krachtens het parijsche tractaat te vervullen heeft, en het voornemen noch de begeerte heeft, zich aan die pligten te onttrekken.

DUITSCHLAND.

Hanover. Den 4 Januarij zijn de kamers weder bijeengekomen. De tweede kamer heeft, in strijd met een vroeger door haar genomen besluit, een voorstel van den heer Ostermeijer aangenomen, dat bijna overeenkomt met de regeringsvoordragt, betreffende de verhooging der belastingen.

Weenen, 5 Jan. De Russische staatsraad, de Heer de Balabine, heeft heden morgen eene conferentie gehouden met den graaf von Buol. Naar men meldt, heeft men zich daarbij uitsluitend bezig gehouden met het aangaan van een nieuw handelsverdrag.

— Men ziet hier ter stede, in de tegenwoordige omstandigheden, met veel belangstelling de aanstaande bijeenkomst te gemoet van de voornaamste wetgevende vergaderingen of parlementen in dit werelddeel, en inzonderheid van het Britsche, het Pruissische en het Sardinische. Van de Fransche wetgevende vergadering is geene sprake, en dat ligchaam in het zoo magtige Frankrijk wordt derhalve als van geene de allerminste staatkundige beteekenis aangemerkt.

— Men vleit zich, dat de buitenlandsche aangelegenheden het cabinet Derby geene overwegende bezwaren in den weg zullen leggen. Men is minder gerust ten aanzien van de binnenlandsche betrekkingen, inzonderheid wat betreft de verlangde en verwachte parlementaire hervorming, waaromtrent het cabinet een voorstel zal dienen in te brengen, dat de goedkeuring der voorzigtige staatkundige volksleiders wegdraagt, zonder de uiterste partijen te veel te krenken.

— De papieren der te Krakau in hechtenis genomen personen zijn herwaarts gezonden. Men zegt, dat er de bewijzen in zijn gevonden, dat de zamenzweerders verbindingen hadden aangeknoopt met personen in Russisch Polen gevestigd. Als eene bijzonderheid wordt gemeld, dat het meerendeel der in verzekerde bewaring genomenen uit vrouwen bestaat.

ITALIE.

»De berigten uit Italië blijven bekommering wekken. De meening dat een oorlog moet uitbarsten, wint elken dag veld, zonder dat men zich behoorlijk rekenschap weet te geven van de omstandigheden, waaruit die oorlog zal geboren worden. Al de italiaansche brieven wijzen op deze stemming der gemoederen." Zoo spreekt de *Union Commerciale*, welk blad daarop laat volgen dit uittreksel van een brief uit Turijn aan een parijschen officier.

»Grootvorst Constantijn, die hier in gesprek was met een hoofd-officier, welke in 1848 een groote rol speelde in den onafhankelijkheids-oorlog, maakte gewag van de oorlogsgeruchten, die in omloop beginnen te komen, en vroeg hem zijne meening daarover. »»Als militair,"" antwoordde de officier, »»verlang ik den oorlog, maar ik weet niet of er oorlog zal komen."" — »»In ieder geval," hernam de grootvorst, »»wensch ik u betere kans toe dan in 1848."" — »»Toen waren wij alleen,"" zeide de militair, »»en Oostenrijk werd krachtig ondersteund; ik hoop dat nu het tegendeel moge gebeuren."" — »»Bij ons,"" sprak de grootvorst, »»worden de Oostenrijkers als de moordenaars mijns vaders beschouwd wegens hunne ondankbaarheid; maar wij hebben tegenwoordig in ons land te veel te doen; overigens ben ik altoos bereid, wat mij betreft, de bevelen van den keizer mijn broeder, te volgen."" — Ik breng dit onderhoud zeer getrouw over; het is niet van belang ontbloot, als men let op de terughoudendheid, die de vorsten moeten in acht nemen."

Van den anderen kant somt een brief uit Milaan op de volgende wijze de geruchten op, die in Lombardije verspreid zijn: »Men zegt dat een fransch leger of van de Alpen of van Civita-Vecchia zal aanrukken; dat Sardinië een vrijcorps van 12,000 man organiseert onder de bevelen van Garibaldi, en dat de strijd zal aanvangen met een expeditie tegen de hertogdommen Parma, Piacenza en Modena. In Lombardije durft men nog niet vallen, want men weet dat het op eene verschrikkelijke wijze zou verdedigd worden, en Milaan eerder in een puinhoop zou verkeeren, dan zich overgeven. Al de geruchten, die ik u mededeel, worden verteld en geloofd. Als *zeker* kan ik u melden, dat dezer dagen 5000 bommen in het fort van Milaan zijn gebragt; generaal Zöbel, die het mij mededeelde heeft er bij gevoegd, dat hij wenschte, dat het feit bekend wierde."

SPANJE.

Het Spaansche officiële blad publiceert een Koninklijk besluit, betreffende de kolonisatie van de eilanden Fernando Po, Annabon, Corrico en onderhoorigheden. De noodzakelijke land- en zeemagt zal derwaarts worden gezonden. Er zal een Gouverneur worden benoemd met den rang van brigadier, of op zijn minst van kolonel, met een secretaris. Aan den Gouverneur zijn jaarlijks 25,000 piasters toegestaan, om te voorzien in de ontwikkeling van de hulpbronnen van het land, en 6,000 aan de zendelingen der Jezuiten.

Men zal blijven innen 5% op den invoer en $2\frac{1}{2}$% op den uitvoer. Maatschappijen en bijzondere personen zullen, op hun aanvrage, gronden kunnen erlangen tot ontginning of bebouwing.

MARTINIQUE.

In een dagblad van Martinique, van den 27sten November, leest men het navolgende:

»Naar wij vernemen, is men op het punt een koop te sluiten voor den invoer in onze kolonien van 10,000 Chinezen; een huis te Saint-Pierre zou zich daarmede belast hebben. Wij hopen, dat, nu China voor onze landgenooten en vooral voor onze missionarissen opengesteld is, dit huis zich weldra in staat zal zien, zijn immigranten te kiezen uit de Katholijke Chinezen, die zich, naar de verwachting van een onzer bisschoppen, met hunne gezinnen naar onze kolonien begeven en zich aldaar voor goed vestigen zullen, een land ontvlugtende, dat hun verachtelijk moet voorkomen door de vervolgingen, die zij er ongetwijfeld bij voort during zullen ondergaan, in weerwil van de bescherming, die het Chinesche Gouvernement hun toegezegd heeft.

Wij weten niet, hoe het gegaan is met de overeenkomst, die de Regering van het moederland in 1856 met een compagnie te Marseille had aangegaan voor den invoer van een zeker aantal van deze zelfde Chinezen, die eerst voor Cayenne, vervolgens voor Guadeloupe en eindelijk voor Martinique zouden bestemd zijn. Wij hopen dat dezen keer de laatsten de eersten zullen zijn, indien de overeenkomst met het huis te Saint-Pierre wordt vervuld.

In het verdrag met de genoemde maatschappij te Versailles, had de minister van Marine uitdrukkelijk bepaald, dat er slechts Katholijke Chinezen zouden worden overgevoerd en wel zulke, die waren aangewezen door de zendelingen, op wier medewerking men rekenen konde.

Men schijnt voornemens te zijn, tot een herziening over te gaan van de inschrijvingslijsten voor de aanvragen om werklieden, zoodat de welgemeende aanvragen zullen worden onderscheiden van die, welke slechts ten gevolge van speculatiezucht geschieden. Dit denkbeeld moeten wij ten zeerste toejuichen.»

ALGERIE.

De generaal Desvaux heeft aan prins Napoleon, minister van Algérie en van Koloniën, een verslag gezonden, betreffende de artesische putboringen in de Sahara van deze provincie. Men leest daarin, dat het oostelijke deel van de Sahara bezaaid is met oasen, die in staat van verval verkeeren en die aan de voorbijtrekkende karavanen, die zich naar Centraal-Afrika begeven, het water en de levensmiddelen, die deze noodig hebben, niet meer kunnen verschaffen. Bij de bevolking leeft nog altijd de herinnering voort, die thans geweken is; de vervallen dorpen getuigen, dat de grond eertijds minder ondankbaar was en dat een betrekkelijke welvaart in deze woestijn heerschte. Door de onlangs gedane putboringen tusschen Biskra en Wargla, hoopt men de oude oasen op nieuw te doen bloeijen. De uitslag van de verrigte werkzaamheden levert ruime stof tot tevredenheid op. Te Sidi-Sliman onder anderen was de oasis geheel in staat van verval. De palmboomen waren omgehouwen en het dorp lag in puinhoopen. Sedert 25 jaren waren de 3 fonteinen, die deze oasis besproeiden, opgedroogd; door de bewoners waren vergeefsche pogingen aangewend om ze te herstellen. Thans vindt men er een fontein, die 4,000 liters water in de minuut oplevert en die er een nieuw leven en nieuwe vruchtbaarheid zal verspreiden. Reeds verrijzen er huizen; 17 bunders zijn reeds ontgonnen en de in de naburige dorpen verspreide bevolking keert terug. De 11 boringen, die sedert twee jaren ondernomen zijn, zijn alle volkomen gelukt. Van de 4, waarmede men nog bezig is, geven er 2 hoop op gelijken uitslag; terwijl de beide anderen ten minste gewone putten zullen opleveren. Tot het uitvoeren van de werkzaamheden heeft men zich uitsluitend bediend van soldaten van het 99ste regiment van linie, die daarbij den grootsten ijver hebben aan den dag gelegd. Men is voornemens ook op andere punten nog aan het werk te gaan.

Twaalf Ned. mijlen van El-hadjira bemerkt men de puinhoopen van een dorp. Door putboringen zal men misschien in staat zijn, de bevolking weer derwaarts te lokken. Gelukt dit, dan zal de togt van de karavanen naar Centraal-Afrika veel gemakkelijker gemaakt worden; dan zal het verkeer met de Twaregs regelmatiger en drukker wezen en dan zal er een voordeelige ruilhandel kunnen worden gedreven tusschen de Fransche bezittingen en deze stammen, wier karavanen in betrekking staan met al de markten in Centraal-Afrika. Door deze nuttige werkzaamheden is de geologische gesteldheid van de oostelijke Sahara beter bekend geworden, en de wetenschappelijke onderzoekingen, die hiermede in verband staan, zullen ongetwijfeld de wetenschap in staat stellen, er de wetten uit af te leiden, waaraan men zich bij toekomstige nasporingen te houden heeft.

De Arabische stammen zijn zeer gevoelig voor deze eerste weldaden der beschaving. Een gedeelte van het water wordt steeds voor de armen bestemd, hoewel zij daarvan somtijds, door baatzuchtige personen, verstoken blijven. Zoo heeft men een Sjeich moeten afzetten, die de inlanders van de hun toegestane gunst beroofde. Dit eene voorbeeld is intusschen voldoende geweest. Indien men er in slaagt, de oasen in dit deel van Afrika op de voorgenomen wijze te verbeteren, zal dit allezins kunnen strekken tot bevordering van den bloei der kolonie.

AFRIKA.

De berigten, die het *Journal du Havre* uit Saint-Louis mededeelt, hangen een gunstig tafereel op van den toestand, waarin zich de kolonie aan den Senegal bevindt.

Aanmerkelijk zijn, volgens de berigten, de verliezen, in den jongsten tijd aan Al-Hadji gebragt. Tegenwoordig zou hij nog slechts gevolgd worden door 3 à 400 dweepers, die geheel aan hem verknocht zijn, dewijl ze wel inzien, dat de val van den profeet ook het teeken van hun eigen ondergang zoude zijn. Bijna overal verzetten de stammen zich tegen Al-Hadji, die het godsdienstig prestige, dat hij eertijds op hen uitoefende, niet meer bezit.

Aan den anderen kant schijnen de inlanders van lieverlede meer op te hebben met de Franschen, en dat dit het geval is, bleek inzonderheid voor eenigen tijd, toen een inlander, die ten gevolge van diefstal in hechtenis gehouden werd, door de bewoners van een naburig dorp werd aangehouden en teruggebragt.

Aan het nieuwe établissement te Bambouk wordt met veel ijver gewerkt, en het fransche dorp was bijna voltooid. Het inlandsche dorp vorderde niet zoo snel. Over het geheel had men te Kéniéba reden tot tevredenheid; de gezondheidstoestand was voldoende en, tegen het einde van November, dacht men met de ver-

schillende werkzaamheden gereed te zijn. Tegen dien tijd dacht dan ook de heer Maritz zich ernstig te gaan bezig houden met de exploitatie van de goudmijnen van Cotily.

JAPAN.

Onze correspondent meldt ons van Decima, dd. 19 Januarij:

Een ge dagen geleden, verwondde een der officieren van het hier ter reede liggend Engelsche stoomschip *Tribune*, die, buiten toestemming van den bevelhebber van dat vaartuig, zich op de jagt begeven had, een Japanner.

Ofschoon de wonde niet doodelijk was, bragt nogtans dit noodlottig voorval eene groote ontsteltenis bij de japansche bevolking te weeg, die hetzelve aan moedwil toeschreef.

Op den 10den jl. ging het bevel van de japansche stoomboot *Kwanq Komar* (*Soembinq*), van den kapitein ter zee Jetta boerie, op den kapitein ter zee Kadsan, en van de japansche schroefschoener *Kan rin mar* (*Japan*), van den kapitein ter zee Kadsan, op den kapitein ter zee Jetta boeric over. Den 17den daaraanvolgende vertrok laatstgenoemd stoomschip naar Jedo.

Opéra.

Laatstleden Vrijdag hadden wij het genoegen, Mevrouw Ghymers Ponsin de rol van Léonore in de Favorite te zien vervullen.

Mogt haar optreden als Norma niet in ieder opzigt aan de verwachtingen, welke het publiek, ten opzigte dezer talentvolle zangeres, had, beantwoord hebben, zoo verheugt het ons, thans te kunnen zeggen, dat Mevrouw Ghymers in hare rol aller verwachting heeft overtroffen en bijzonder voldaan heeft, waarvan de herhaalde bijvalsbetuigingen, welke haar van het publiek ten deele vielen, het ondubbelzinnigst bewijs opleverden.

De groote aria uit de 3de acte heeft Mevrouw Ghymers met gevoel voorgedragen, terwijl het bravour gedeelte van voornoemde aria door haar met juistheid, kracht en nadruk werd gezongen; ook in het finaal van de 4de acte was Mevrouw Ghymers sublime.

De heer Bonnet stond haar waardig ter zijde en mogt ruimschoots in de luide toejuichingen van het publiek deelen.

Van de overige vertooners kunnen wij niets gunstigs zeggen. *C'est triste, mais qu'y faire?*

Wij willen hopen, dat het répertoire van groote Opéra's zich niet tot de Norma en Favorite moge bepalen; de rentrée van Mevrouw Ghymers als forte Chanteuse stelt de directie in staat, hieraan meer uitbreiding te geven.

Mogt de opvoering van menige Opéra seria met groote zwarigheden gepaard gaan, zoo mogen wij toch vooronderstellen, dat Mevr. Ghymers, Mevrouw Berton en de heer Bonnet, door hun uitstekenden zang en hun goed spel, datgene zullen compenseren, wat eenige andere leden van het Opéragezelschap in hunne krachten mogten te kort schieten.

(Red.)

De bekendmaking van den Franschen Consul-Generaal.

In de *Javasche-Courant* van 2 Maart, lezen wij eene bekendmaking van den Franschen Consul-generaal, waardoor hij, onzes inziens, tracht den put te dempen, nadat het kalf verdronken is, en op de door hem, eener naar Frankrijk op reis zijnde dame, aangedane onheusche bejegening (Zie B. H. B. 26 Febr. J. l.) een vernis van regt te werpen. Of hij dat doel daarmede bereikt, gelooven wij niet, maar wel, dat het algemeen gevoelen hem niet ligt ontlasten zal van de gegronde beschuldiging, dat hij zich in dit geval eene verregaande afwijking heeft veroorloofd van de gewone wellevendheid der Fransche natie, *la nation la plus polie et civilisée du monde, comme les Français disent d'eux mêmes.*

Wat nu de bekendmaking zelve betreft, komt het ons voor, dat daarop nog al eenige aanmerkingen zijn te maken, die wij, zoo als ze ons zijn ingevallen, hier willen laten volgen.

Vooreerst betwijfelen wij het, of de Fransche Consul Generaal wel geregtigd is tot het regtstreeks uitvaardigen eener bekendmaking, die in den toon van een gezag is geschreven, dat voor het N. I. publiek niet verbindend is. In N. I. kennen wij slechts *eene* magt, die geregtigd is te bevelen, namelijk het N. I. Gouvernement, en verlangens van vreemden, indien zij betrekking hebben op de belangen van het N. I. publiek, kunnen alleen, willen zij van kracht zijn, door dat Gouvernement ter algemeene kennisse gebragt worden. Onzes inziens heeft de Fransche Consul Generaal geen magt, om over diensthandelingen van Nederlandsche ambtenaren te beschikken of iemand in *N. I. uittenoodigen*; maar had hij zijne verlangens het Gouvernement behooren voor te dragen, met verzoek, indien daartegen geen bedenkingen bestaan, ze aan het publiek kennelijk te maken en, geschiedt dit, dan is opvolging de eerste pligt van ieder inwoner van N. I.

Overigens schijnt de Fransche Consul Generaal zijne taak nog al op zijn gemak op te nemen, door zijne kanselarij te Tanah-Abang in zijne woning te vestigen. Met het oog op zuinigheid is het wel overlegd, want het wint kantoorhuur en kosten aan paarden en rijtuigen uit, maar wij twijfelen al weder of het wel zeer tot gemak van belanghebbenden en reizigers strekt. Het Consulaat toch is, dit valt niet te weerspreken, daargesteld tot bevordering der belangen van den handel en die van reizende personen. Het middenpunt der behartiging dier belangen is de stad, — dáár vloeit ten dien opzigte alles te zamen, — dáár vindt men ook de kanselarijen of kantoren van alle overige vreemde Consuls. Waarom maakt de Fransche Consul-Generaal daarop eene uitzondering? Waarom vergt hij daardoor tijd en geldontrieving van hem, die zich noodzakelijk tot hem vervoegen en daartoe drie palen ver rijden moet? Te gemoetkoming in de vermelde belangen is voorzeker wel een der eerste verpligtingen van iederen Consul, die door de anderen niet wordt verzaakt, en waarom is nu alleen de Fransche Consul-Generaal niet, even als zij, van des morgens 9 tot 12 en van 1 tot 4 uren 's middags en soms, als de omstandigheden het vergen, nog later, in de stad te spreken? Gaarne gunnen wij den Consul-Generaal, indien hij slechts niet te veel van het publiek vergt, het uurtje van 12 tot 1 ter verpoozing of ontbijt, doch daar een Fransch ontbijt gemeenlijk uit ligten kost bestaat, zoo kan dit geen zwaarwegend beletsel opleveren, om de kanselarij in de stad te vestigen, en valt gemakkelijk mede te nemen of derwaarts te brengen, gelijk alle dáár werkzame personen doen of laten doen. Hij volge daarin hun voetspoor en de belanghebbenden zullen er hem dankbaar voor zijn.

Met uitzondering van wettige vrijstelling worden de naar Frankrijk reizende personen *uitgenoodigd*, zich persoonlijk ter kanselarij te vervoegen, om hunne reispassen te doen viseren. Waarin bestaat de hier bedoelde *wettige vrijstelling?* De Consul-Generaal zegt het ons niet. Wij mogen er dus naar raden of een huurwagen nemen, om inlichting ter kanselarij op Tanah-Abang in te winnen. Indien er geschreven stond: *wettige verhindering*, dan zouden wij het ligt begrepen hebben, zoo als bijv. ziekte. Maar zal dan de Consul-Generaal een derde op zijn woord gelooven, of zal deze een geneeskundig certificaat, behoorlijk vertolkt door een Translateur in de Fransche taal, wiens handteekening gelegaliseerd is door het hoofd van het plaatselijk bestuur enz. enz. enz. en derhalve alles in den echt officiëlen stijl, moeten overleggen? Wij weten het niet, maar zien in de onduidelijkheid der woorden van de bekendmaking eene bron tot belemmering van naar Frankrijk reizende personen, en wat het verschijnen in persoon betreft, dat noemen wij voor een Nederlander tijd en geldroof, en meer gevergd dan onze eigene autoriteiten doen. Deze toch geven altijd, zelfs op aanvragen van derden, gewillig reispassen af, — maar wie weet? — misschien is hier de photographie wel in het spel, zoo als thans in Europa omtrent alle beruchte boosdoeners, omwentelingsgezinden enz. in zwang is, en die levert N. I. nog al in grooten getale op!!!

Wij vragen den Consul-Generaal van Frankrijk, daar, volgens zijne bekendmaking, geene reispassen van eene andere plaats der kolonie over den post gezonden of door tusschenkomst van een derde bezorgd, tot het visa zullen worden toegelaten, of iemand, te Samarang of Soerabaija woonachtig, eene reis naar Frankrijk willende doen en daartoe van uit zijne woonplaats gelegenheid hebbende, eerst een togtje naar Batavia zal moeten bewerkstelligen, om den Consul Generaal zijn aangezigt te vertoonen en daarom, als het ware om niets, eenige honderde guldens in het water werpen? Wij twijfelen er aan of dit in de bedoeling der betrekkelijke Fransche wet kan liggen of wel in die van den tegenwoordigen Franschen minister van binnenlandsche zaken, (wij spreken niet van den vorigen, dat was een man uit den Krimoorlog). Intusschen houden wij het voor zeker, dat ieder, een gezond oordeel bezittend persoon, in eene positie geplaatst als die van den Consul-Generaal, zich geregtigd zou achten, wijzigingen te maken in bepalingen, die door bijzondere omstandigheden of plaatsgesteldheid tegen billijkheid en algemeene of individuele belangen indruischen. Wie den moed daartoe niet bezit, moet naar zulk eene positie niet dingen.

Die zwarigheid zou echter wel uit den weg te ruimen zijn, mits de Consul-Generaal vertrouwen kan of wil stellen in de handteekeningen zijner Agenten en in die der Nederlandsche autoriteiten op plaatsen, waar zich geene Agenten bevinden. Wanneer nu die Agenten en autoriteiten de reispassen, alvorens ze uit te reiken, over den post aan den Consul-Generaal ter visa toezonden, dan was die kwestie ten gemakke der reizigers opgelost en wij gelooven, dat het gouvernement gaarne, op verzoek van den Consul-Generaal, de hier bedoelde autoriteiten magtiging zal willen verleenen, om op die wijze te handelen.

Veel gevergd is het ook, en wij noemen het zelfs onbillijk, dat reispassen van ter reede van Batavia aangekomen passagiers niet door een derde ter visa mogen worden aangeboden. Omstandigheden, het zij ziekte of zwaar weder, kunnen tot beletsel ter ontscheping strekken of wil de Consul-Generaal, dat ieder, zelfs eene vrouw, zich, even als een verhard en aan gevaren gewoon zeeman, aan de, door hem zelven, ofschoon zeer overdreven, beschrevene onstuimigheid der reede van Batavia in de kwade moesson blootstelt? Blijkbaar ja! Waarlijk zeer welwillend, — zeer heusch! Wij zagen, bij het vertrek der laatste mail, daarvan het voorbeeld en wat zou het die dame, wie het overigens door het spoedig vertrek der mail geheel aan tijd daartoe ontbrak, buitendien nog wel gekost hebben, om den Consul-Generaal de eer aan te doen hem haar gelaat te toonen? Wel, behalve de leges der visa, niet meer of minder dan *f* 19— als:

Voor een tambangan om te ontschepen	, , , *f*	3,50
Voor een huurwagen naar Tanah-Abang	, , , ,,	3,50
Verblijf in een logement, zonder eenige andere verteringen	,,	5 —
Een huurwagen naar de werf, den volgenden morgen	,,	3,50
Een tambangan naar boord	, , , , , ,,	3,50
te zamen	*f*	19,—

Waarachtig! wij zijn van oordeel, dat die dame dat geld nuttiger zal kunnen besteden.

Eene ongerijmdheid noemen wij het, dat reispassen door de *bevoegde* autoriteit, buiten den omtrek der residentie Batavia, afgegeven op plaatsen, waar zich geen Fransch Consulair Agent bevindt, alvorens tot het visa van den Consul-Generaal te worden toegelaten, door den assistent-resident voor de policie te Batavia moeten zijn geviseerd en derhalve voor den belanghebbende eerst een ridje naar de stad en dan naar Tanah-Abang, mits niet tusschen 12 en 1 uur, want dan zijn er andere gewigtige, ofschoon vreedzame, bezigheden aan het Consulaat te verrigten. Maar wat moet dat visa van genoemden Assistent-resident beteekenen? Is het om zich van de identiteit des reizigers te verzekeren? In de meeste gevallen is hij dien ambtenaar geheel onbekend. Heeft dit het doel, om de handteekening van de autoriteit, die de r[illegible] heeft afgegeven, gemeenlijk hooger in rang dan hij, te legali[illegible] Wij gelooven niet dat zulks tot de taak van dien Assistent-Re[illegible] maar wel tot die van hooger geplaatste ambtenaren behoort [illegible] is het eigenlijk voor den belanghebbende al weder een onnutt[illegible] roof. Daarenboven is het nog de vraag, of de Assistent-Re[illegible] voor de policie te Batavia gouvernementswege gemagtigd is t[illegible] verleenen van dat visa, dan wel of het slechts is eene willekeuri[illegible] schikking van den Franschen Consul-Generaal, die alsdan ons Nederlanders niet verbindend kan geacht worden.

Dat genoemde Consul-Generaal de uren, waarop hij in ge[illegible] omstandigheden te spreken is, regelt, is billijk, doch dat hij d[illegible] van den dag der mailsluiting daarvan uitzondert, strookt, [illegible] inziens, niet met de instelling van het Consulaat. Die inst[illegible] brengt mede, dat een Consul dag en nacht als het ware een r[illegible] ten dienste moet staan en het is juist dien dag, door de aan[illegible] van reizigers van andere plaatsen, dat zijne diensten vol[illegible] noodzakelijk kunnen zijn, zonder den belanghebbenden nad[illegible] berokkenen of in groote onaangenaamheden te wikkelen. [illegible] diensten alsdan te weigeren, zoo als de Consul-Generaal van F[illegible] rijk onlangs gedaan heeft, is onverantwoordelijk.

Ongeveer drie jaren geleden, kreeg een onzer goede kenn[illegible] ambtenaar in de binnenlanden van Sumatra, verlof naar N[illegible] land tot herstel zijner gezondheid. Hij kwam met de stoo[illegible] van Padang, in den vroegen vooravond van den dag der [illegible] sluiting, te Batavia aan, en daar zijn toestand een spoedig v[illegible] vorderde, stelde hij alle pogingen in het werk, om nog met de [illegible] op den volgenden morgen, de reis over Marseille te kunnen [illegible] nemen, hetwelk hem mogt gelukken. Zou dat tegenwoordig kunnen plaats hebben? Wel neen! Het geweten van den Co[illegible] generaal van Frankrijk schijnt ruim genoeg, — hij heeft h[illegible] wezen en buitendien zijne bekendmaking toont het aan, — [illegible] soms noodlottige gevolgen eener vertraging op zich te laden e[illegible] beteekent ook de gezondheid, het leven zelfs, van een en[illegible] *Nederlander* in de weegschaal der hooge en verhevene staat[illegible] gelegenheden van Frankrijk?! Menschelijkheid en staatkunde [illegible] niet altijd hand aan hand.

Maar, kan men zeggen, er bestaat wel een middeltje o[illegible] Fransche onheuschheid en aanmatiging om te zeilen. Laat den [illegible] sul-Generaal *op* de roode aarde (Tanah Abang) gerust [illegible] uiltje vangen en Frankrijk links liggen, door den weg over T[illegible] of regts, door dien over Southampton te nemen. Dat is [illegible] doch de keus van een Nederlandsch mailreiziger wordt m[illegible] door zijne taalkennis bepaald. Wie Fransch, maar geen H[illegible] duitsch of Engelsch spreekt, voor dien is de weg over Mar[illegible] het verkiezelijkste en, ingeval van ziekte, gewis het geriefel[illegible] en het mag daarom hard voor hem genoemd worden, dat hij in dat voornemen, hetwelk niets te maken heeft met staat[illegible] gelegenheden, reeds in zijne eigene Kolonie gedwarsboomd [illegible] door de bekrompenheid van geest of misschien ook wel — [illegible] het oog op de, door den minister, hierboven genoemd, i[illegible] strenge maatregelen, na 14 Februarij in Frankrijk genomen, [illegible] gebragte verzachting, — door willekeur eens vreemdelings.

In één woord, de inhoud dier bekendmaking is voor ons [illegible] derlanders lastig, onbillijk, onaannemelijk. Dat stuk riekt [illegible] vreemde overheersching en roept onwillekeurig bij hen, die ze, [illegible] als wij, beleefd hebben, de voor Nederland zoo noodlottige dagen [illegible] het tijdperk van Napoleon I in het geheugen terug.

BATAVIA, 3 *Maart* 1859. R. L. W.

De inzender van dit stuk was, tijdens het schrijven daarv[illegible] natuurlijk nog met de latere aankondigingen van het Fran[illegible] consulaat, die te minste eenige zijner bezwaren opheffen, o[illegible] kend. Men zie die aankondigingen onder onze advertentien [illegible] 807 en 808.

Redacti[illegible]

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN	DAT.M	NAAR
Februarij	28	Nederl. Indie	Yate Lioug	J. D. Snyck	Batavia	27 Februarij	Padang.
Maart	1	Nederlandsch	Capella	Landweer	„	— „	Nederland.
„	—	„	Lewe van Nyenstein	Borchers	„	— „	„
„	—	„	Allegonda Jacoba	Deurholtz	„	1 Maart	Rotterdam.
„	4	„	Australie	D. B. Jochems	Amsterdam	15 Nov. 1858.	Batavia.
„	5	Engelsch	Aerculean	Bellen	Fuchau	17 Feb.	Londen.
„	8	„	Isea Bristol	Thomas Jones	Manlia	13 „	
„	5	Spaansch	Angelika	A. de Arreage	„		Europa.
„	6	Engelsch	Bernicia	J. Jarman	Singapore	24 Feb.	Londen.
„	—	„	Lancashire Witch	A. S. Molison	Manila	19 „	„

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
Maart	5	Nederlandsch	bark	Australie	D. B. Jochems	Amsterdam	13 Nov.	Haager en Schuurman.
„	—	Zweedsch	„	Catharina		K. d Goede Hoop		Busing, Schröder & Co.
„	6	Nederl. Indie	„	Liong Goan Zephijr	Tjoa Tjiutjoau	Palembang	25 Febr.	Buijs, Jacobsen & Co.
„	7	„	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Soerabaija	3 Maart	Maclaine, Watson & Co.
„	—	„	„	Palembang	H. J. Roseboom	Singapore	5 „	W. Cores de Vries.

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Maart	6	Nederlandsch	brik	Willem Eggerts	H. Faber	Nederland
„	—	Nederl. Ind.	„	Fathool Wahap	Sech bin Smeer	Banjermassing.
„	7	Nederlandsch	bark	Derkina Titia	P. Esink	Soerabaija.
„	—	Zweedsch	„	Princessan Louisa	O. Janssen	Nederland.
„	8	Nederlandsch	„	Nieuwland	D. G. Pett	Rotterdam.
„	—	Nederl. Indie	„	Kim Tekseng	Oeij Mooij	Soerabaija via Cheribon.
„	—	„	stooms.	Padang	B. J. Schipper	Samarang en Soerabaija.

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Eva Johanna*	H. de Boer		Haager & Schuurman,
„	„	Admiraal Piet Hein*	L. Hazewinkel	Cheribon	„
„	„	Zeevaart*	Biesthorst		„
„	„	Australie	D. B. Jochems	Tjilatjap	„
„	schip	Jupiter	P. Burggraaf		„
„	„	Hebe	A. H. Kiehl	Nederland	Schimmelpenninck & Co
„	bark	Eersteling	A. P. Armstrong		„
„	„	Canton	H. J. Tweehuys		„
„	schip	Triton*	Adriaans		Reijnst & Vinju.
„	schip	Nassau*	Huffnagel	Japan	Dummler & Co.
„	bark	Regina Maria*	S. Ouwehand		Maclaine, Watson & Co.
„	„	Cornelis Smit*	R. Werdenaar		„
„	schip	Louis Meijer*	O. Hazewinkel		Lundberg, Rezent de Bie & Co.
„	„	President Plate*	J. C. Hartsen	Amsterdam	„
„	bark	Jeannette en Agatha	C. Kleijndert		„
„	„	Admiraal de Winter*	Jansen		van Ommeren, Rueb & Co.
„	„	Eensgezindheid*	B. G. Flik		B. Kopersmit & Co.
„	schip	Vijf Gebroeders*	G. J. Teensma		„
„	bark	Koning Willem II	G. van Eijk Menkmen	Nederland	„
„	„	Henriette Geertruida	T. C. de Boer	Samarang via Cheribon	„
„	„	Resident van Son*	C. Kramers		„
„	„	Biesbosch*	J. H. Mugge		„
„	„	Aegida en Paulina*	T. K. Veltman		„
„	schip	Wilhelmina	van Dalen		de Weerdt, Knijl & Co.
„	bark	Stella Maris	Leeflang		„
„	„	Ferdinand en Louis	J. K. de Weerd		Jacometti & Co.
„	schip	Willem de Eerste	T. J. Niedfeld		J. Cezard & Co
„	bark	Caroline	Struijk		Paine Stricker & Co.
„	„	Jan Daniel*	Hagers		Metzendorff, Wilmans & Co.
„	schip	Maria Elisabeth Margaretha*	Bauditz		„
Nederl. Ind.	brik	Ocean*	Siam Liangsoeij	Cheribon en Tagal	Buijs, Jacobsen & Co.
„	bark	Generaal Michiels*	D. de Wilde	Samarang	Haager & Schuurman.
„	„	Java*	J. Worthington		Schimmelpenninck & Co.
„	brik	Henriette*	Robinson	Japan	„
Engelsch	bark	Caroline Elizabeth*	Pascod	Falmouth	Hunter, Houghton & Co.
„	„	Regea*	Urgerhart	Sydney	„
„	brik	Jamar*	J. J. Ross		Maclaine, Watson & Co.
„	„	Triton*	R. W. Sharpe	Australie	„
Fransch	bark	Johanna*	Wetzel		C. Bahre & G. Kinder.
„	schip	Albert Cezard*	Dolu		J. Cezard & Co.
Amerikaansch	„	Time*	Homer		Paine, Stricker & Co.
„	„	Black Sea*	Cate	Californië	The Borneo Comp. Lim.
Meckelenburgsch	„	Graf Arthur Bernstorff*	Schneider		Metzendorff, Wilmans & Co.
„	„	Christine Breukelmann*	Voss		„
Hamburgsch	brik	Gustav*	Nielsen		„
„	schip	Neumuhlen*	Heuer		„
„	bark	Dorothea*	Gantschow		„
„	„	Congo*	Duise		C. Bahre & G. Kinder.
„	„	Christiaan	Binder		„
Zweedsch	„	Catharina*	C. Olsson		Busing, Schröder & Co.

De Particulieren schepen zijn aangeduid met een*

TWEEDE BIJVOEGSEL behoorende bij den *Java-Bode*, van Woensdag, 9 Maart 1859. No. 20.

Aangekomen Schepen te *Soerabaija*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Febr. 22	Ned.	bark	Emilie	A. de Wolff	Samarang
" 24	"	schip	Bezoekie	van Bueren	Pasoeroean

Vertrokken Schepen van *Soerabaija*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Febr. 24	Z. M.	stooms.	Groningen kt. lt. t/z	Cour. d Dubik.	om de Oost
" —	Ned.	schip	Johannes Albertus	J. C. Londt	Nederland
" —	"	"	Eersteling	F. G. C. Mann	"
" 25	N. I.	stooms.	Padang	B. J. Schipper	Batavia
" 26	Ned.	bark	Jan Schouten	Coening Meijer	Tjilatjap
" —	N. I.	"	Djoedool Moebarak	Sech Alan	Molukkos
" —	"	"	Almool Tasam	Said Alhabassij	Koetei
" —	"	"	Harrol Barie	Sech Arpan	Grissee

In lading liggende schepen *te Soerabaija*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING	AGENTEN.
Nederlandsch....	bark	Johanna Maria Christina	C. Gorter		Fraser Eaton, & Co.
"	"	Louise Jacoba Johanna	Baumgarten		"
"	"	Drie Vrienden	L. P. Anderson		"
"	schip	Walcheren	K. Hoek	Nederland	"
"	"	Lismoyne	Dempster	"	"
"	"	Johanna Louise	Popken	Amsterdam	Schimmelpenninck & Co.
"	"	Prins Frederik der Nederlanden	de Wit		"
"	schip	O. I. Packet	Postma		"
"	"	Hollandia	Ruige		"
"	"	Afrika	Manourie		"
"	"	Prins van Oranje	Hensing	Amsterdam	Ruyl, Cramer & Co.
"	bark	Laurens Koster	Kocnen		"
"	"	Koerier	Rotgans		"
"	"	Gebroeders Houtman	Bax		"
"	"	Stad Gouda	Brenning	Nederland	J. F. van Leeuwen & Co.
"	"	Haamstede	de Boer		"
"	"	Ary Scheffer	von Lindern		"
"	"	Minister Thorbecke	S. van Duijn	Nederland	"
"	"	Delfshaven	Schaap qq.		B. Kopersmit & Co.
"	"	Pictura	Vogel	Nederland	"
"	"	Baltimore	Brakke		"
"	"	Ida Elisabeth	Kramer		"
"	"	Agneta	R. Grivel	Nederland	"
"	"	Willem de Clercq	Ouwehand	"	"
"	"	Union	G. Schuit	"	B. J. van Eck & Co.
Nederl. Indie....	"	Wilhelmina Cox	Deibel		Mathieu, Ebbs, Ruys & Co.
"	"	Scotch Lassie	McKenzie	Nederland	Hill, Broekman & Co.
Engelsch.........	"	Princess	G. Sargent	Moluccos	Mc. Milan, Marten & Co.
"	"	Sophia Fraser	Wilson		Hill, Broekman & Co.
"	"	Oxus	Wallace	China	"
"	"	Fleda	Sauders		"
Hamburgsch......	"	L. A. Bang	Mork		Fraser, Eaton & Co.
Zweedsch.........	"	Atlantie	H. Fleetwood	Stockholm	B. J. van Eck & Co.
"	"	Sydpolen	Söderberg	Nederland	Mathieu, Ebbs, Ruijs & Co.
"	"	Oscar I	Blomquist	"	Hill, Broekman & Co.
Bremer...........	schip	Franklin	F. H. Stokma	"	B. J. van Eck & Co.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 12 Jan. Hendrik-Ido-Ambacht, Bijl, Batavia.
14 Krimpenerwaard, Speenhoff, dito.
16 Hollandia, Wap, dito.
Julie. Brem., dito.
17 Cornelis Anthony, Kleve, dito.
Northumbrian, Smith, dito.
Texel. 15 Jan. Bellatrix, Sandberg, Batavia.
14 Vrede, v. d. Plas, Wijnkoop.-baai.
17 Doggersbank, v. Kerkhoven, Batavia.
22 Henrica, Straakholder, Tjilatjap.
Vlissingen. 21 Levant, Noordhoek, Buen.-Ayres,

Vertrokken.

Brouwershaven. 8 Jan. Willem Kroonpr. der Nederl., Zetteler, Batavia.
18 Wursata, Steengrafe, New-York.
Texel. 8 Jan. Baron van Hardenbroek, Henny, Batavia.
Graaf van Heyden Reinestein, Wamsteker, do.
Elisabeth en Jacoba, Lucas, do.
Julie Claire, v. Oosteroom, Samarang.
Bernardina, Brouwer, Valpariso.
Catharina Maria, Ballot, Cardiff.
Vlissingen. 8 Jan. Alida Carolina, Dreesman, Buenos-Ayres.

Zeilklaar.

Hellevoetsluis. 21 Jan. Factorij, Jansen, Batavia.
Ernte, Ohlrich, Valparaiso.
Wieland, Osterman, New-York.
Texel. 21 Jan. Sumatra, Grivel, Batavia.
Alette Augusta, Tinholt, Valparaiso.
Galilei, Kock, Swansea.
Agatha & Maria, v. Zijp, Liverpool.

Schepen In Lading.

Rotterdam. Batavia. President Ram, Ulrich. — Batavia en Samarang, Juan, Laseur. — Batavia en Soerabaija, Corn. Wern. Eduard, Bakker, — Wilhelmine, Haaen. — Eugenie, Bargman. — Batavia, Sam. en Soerabaija, Adm. van Heemskerk, Koning, — Samarang, Vijf Vrienden, Johan. — New-York, Tuisko, Danneman. — Duisburg, Wiegman. — Industrie, Hilcken. — Boston, Vertrouwen, Regt doorzee. — Joseph Calrk, Kayzer.

Amsterdam. Batavia, Nicolaas Witsen, Stoffels. — Kaap Hoorn, Dik. — Rijnbrandt, Lange. — Batavia, Sam. Soerab., Anthonia Petron, Voorendijk. — Batavia en Soerabaija, Vereeniging, de Jongh. — Samarang en Cheribon, H. M. Elizabeth, Bonjer. — Samarang en Soerabaija, Java Koerier, de Weerd. — Soerabaija, China, Luttenberg. — Soerabaija en Macassar, Marianne, Grönbeck. — Japan, (via Batavia) A. R. Valck, v. Duijvenboden. — Singapore, Mentor, Duinker. — Kaap de Goede Hoop. — Jan van Brakel, de Roever.

Aangekomen Passagiers.

Van Batavia: Per Krimpenerwaart, kapt. Speenhoff: de luit. t/z 1ste kl. C. J. G. Storm van 's Gravesande.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia: Per Julie Claire, van Oosteroom: de heer B. van der Zwaan, echtgen., 3 kinderen en 2 Javaansche bedienden; Mevr. W. Gallé van Barneveld, 1 kind en 1 Javaansche bediende; Mej. Schippers, de heeren van Lelyveld en H. F. Grivel.

Per Graaf van Heyden Reynestyn, Wamsteker; de heer J. A. C. van Dijck en een detachement koloniale troepen.

Per Elisabeth Jacoba, Lucas: de heer J. F. Gemmeke.

HANDELSBERIGTEN.

Rotterdam, 22 Januarij.

De stilte aan onze koloniaal-waren markt, waardoor het tegenwoordige jaargetijde zich gewoonlijk kenmerkt, duurde in de afgeloopene 14 dagen voort en met uitzondering van eenige artikelen. zoo als *Koffij*, *Suiker* en *Tin*, waren de omzettingen zeer beperkt en ondergingen de prijzen weinig verandering.

Wel is de scheepvaart ongestremd gebleven; doch de verzendingen te water gaan in dit saizoen met zoo vele kwade kansen gepaard, dat ieder slechts voor de dringendste behoeften daarvan gebruik maakt en zoodoende de middelen van vervoer, doch niet dan zeer ongeregeld plaats hebben.

Buitendien mag ook de politieke toestand van Europa, welke sedert onze vorige een eenigzins onrustbarend aanzien kreeg, daardoor de algemeene aandacht meer dan gewoonlijk bezig hield, en belangrijke fluctuatien in sommige fondsen ten gevolge had, wel eenigzins hebben bijgedragen als beletsel tot eene meerdere levendigheid in den goederenhandel. De stemming is overigens goed en de zich reeds vertoonende vraag van het buitenland doet een geregelden omzet verwachten, zoodat de scheepvaart haren gewonen gang zal hervat hebben. Vooral is zulks het geval met

Koffij, waarvoor steeds eene zeer goede opinie bestaat, zooals de geretireerdheid der houders aantoont, en waartoe in de statistische opgaven omtrent de afleringen en voorraden van dit artikel ook wel aanleiding te vinden is.

Uit de 1e hand kwamen geen afdoeningen van *Java* tot stand, en de aanbiedingen van Maatschappij Koffij zijn zeer beperkt, zoodat behalve een verkoop van 1000 bn. No. 15 tot 35 c., welke kort na onze vorige plaats vond, de handel zich tot onbelangrijke hoeveelheden bepaalde. De prijzen behielden evenwel eene stijgende rigting, zoodat thans van goed ord. *Java* moeijelijk meer tot $34\frac{1}{2}$ c. te vinden is. Wat tot dien prijs aan de markt kwam van kwaliteit, zoo als No. 24, 25 en 26 der laatste veiling, werd coulant geplaatst; terwijl bleek *Java* thans op 35 c. wordt gehouden. In de betere groene *Java* soorten, zoowel als in *Padang* tot $34\frac{1}{2}$ à $35\frac{1}{2}$ c vonden eenige omzettingen plaats en vooral grootbonige blanken kwaliteit vond eene vrij goede vraag

Met de schepen *Bellatrix*, *Krimpenerwaard* en *Northumbrian* zijn ca. 5500 bn. *Java* voor particulieren aangebragt, welke men binnenkort aan de markt verwacht. *Brasil* ging bij gerijf tot verbeterde prijzen van de hand. 2400 bn. pr. *Tama* werden verkocht tot $26\frac{1}{2}$ c. *St. Domingo* werd met 31 c betaald.

Suiker, *Ruwe*. De verkoopen sedert de laatste mail bestaan uit:
1174 kr. *Java* zeilende per *Alcor*, *f* 1 boven November prijs.
2005 " " " " *Northumbrian*, geheimen prijs.
(Deze lading is sedert gearriveerd).

De N. H. M. — voorraad in alle havens bedraagt thans circa 48000 kr.

In **Thee** ging niets om dan kleinigheden, voor consumtie tot onveranderde prijzen. Naar ord. zwarte soorten zoowel *Chineesch* als *Java* blijft vraag bestaan, en deze zijn niet beneden 75 à 72 c. te bekomen.

Java **Tabak**. Sedert onze vorige is van dit artikel niets uit de 1e hand afgedaan. Op den 10den Februarij zullen 3414 pakken *Java* G. P ter inschrijving worden aangeboden. De 185/m. *Manilla* CIGAREN 2a *Cortados* 1857, den 13den dezer in veiling opgehouden tot *f* 27 à *f* 28, werden later uit de hand tot onbekend gebleven prijs afgedaan. 97000 stuks d°. d°. 1853 min of meer bedampt en door zeewater beschadigd, zijn dien dag in veiling verkocht tot *f* $22\frac{3}{4}$ à *f* $26\frac{1}{2}$. Tegen 2 Februarij zijn in veiling aangeslagen 250/m. 2a, *Cortados* 1857, 250/m. d°. 1856 en 75/m. *Havana* fatsoen 1856.

In eene bijeenkomst van handelaars en makelaars in **Tabak** alhier gehouden, is besloten om voortaan van pakken Tabak, de tarra netto te wegen, en zal de weging van de pakk. met een half Ned pond geschieden.

Katoen, zonder noemenswaardigen handel en in lustelooze stemming in navolging der hoofdmarkten, van *Oost-Ind.* soorten is in de 1e. hand niets aan de markt en voor hetgeen in de 2e. hand wordt aangeboden vordert men te hooge prijzen. Van New-Orleans zijn voor de Ned Handelmaatschappij aangebragt 3109 bn. per *Joseph Clarke* en ca. 1400 bn. per *Industrie*.

(*Wordt vervolgd*)

Amsterdam 24 January.

De goederen markt verkeert heden in het algemeen in eene betere stemming, voornaamlijk voor Koffij en Suiker bestaat vraag tot de laatste prijzen. **Rijst** aanhoudend stil. Goede soorten *Java* Tabak schaarsch en prijs houdend. Ordinair flaauw voor Oost-Indische Runder en Buffelhuiden verwacht men goede markt.

Banca **Tin** à *f* $78\frac{1}{2}$ te koop. **Indigo** tot verlaagde prijzen; op de beter afkomende berigten van *Parijs* was de fondsmarkt alhier in eene vaste houding. Geldmarkt ruim voorzien.

Java **Tabak**. De op 11 dezer gehouden veilingen zijn als volgt afgeloopen: 826 p. *Java Malang*, hoofdmerk P A, verkocht van $14\frac{1}{2}$ à $25\frac{1}{2}$, dooreen 19 c.; 163 p. *Java*, hoofdmerken P A en TW, opgeh. van 21 à 35 c.; 737 p. *Java*, verk. van 10 à $25\frac{1}{2}$ c., dooreen $17\frac{1}{4}$ c.; 15 p. *Manilla* (*Visayas*), 2 koopen verk. à 74 c., 5 dito opgeh. van 74 à 75 c.; 44 p. *Java*, 2 koopverk. van 18 à $21\frac{1}{2}$ c.; 3 opgeh. à 37 c.

Londen 24 Januarij, ten 3 ure, de Koffij vast;

Nat *Ceylon* zeer ord, 50, goed middel 55.
Suiker vast. Te *Liverpool* heden slechts 5000 balen katoen omgezet.

(PER TELEGRAAF).

New-York 13 Januarij.

Katoen 1/8 1/4 c. lager, middling $12\frac{3}{4}$ 7/8
Suiker onveranderd vast, *Java* Kobij goed ordinair $14\frac{1}{2}$ à 3/4 Ct. betaald.

(PER TELEGRAAF)

Amsterdam, 26 Januarij.

3000 kr. *Java* **Suiker** *f* 1,— boven November prijzen verkocht.
50 Leggers **Arak** prijs geheim.
Binnengekomen *Brouwershaven*, *Kortenaer*, *Maria Anna*.

MARKTPRIJZEN.

Te BATAVIA, den 9den Maart 1859.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN VAN	PRIJZEN TOT	AANMERKINGEN.
Arak	60.—	65.—	zonder voorraad.
Cassia, Vera........	9.—	12....	
Cochenille	2.—	....	
Klapper Olie........	......	......	
Gom Elastiek........	40.—	42.—	
„ Benzoin	80.—	120.—	
„ Dammar......... ꝑ pic.	25.—	25.50	
Gutta Percha........	......	.....	
Rotting, Banjermassing........	12 —	....	
„ Padang	7.—	8.—	
Foelie N°. 1........	60.—	65...	
Huiden, Koe........	3.—	3.50	
„ Buffel........	3.—	3.75	
Indigo	4.30	....	weinig aan de markt.
Kruidnagelen........	......	......	
Koffij, Java........	......	......	zonder voorraad.
„ Padang	35....	36.—	
Notenmuscaat No. 1........	85.—	100.—	
Peper, zwarte	21.50	23.—	
„ witte........	41.50	....	
Sapanhout, Manila in Entrep.	6.—	....	
„ Java........	5.—	......	
Suiker No. 16	18.50	19.—	voorraad gering.
Rijst, Indramaijoe met zakken.	.....	......	
„ Witte Batavia 1e kwalit.	140.—	150.—	
„ „ „ 2e „....	......	......	
„ Carga........	100.—	110.—	

Te SOERABAIJA, den 3den Maart 1859.

Suiker N°. 16 ꝑ picol *f* 18,50 @ *f* 19,—
Koffij nominaal.
Rijst, (carga) ꝑ koyang *f* 136,— @ *f* 140,—
" (witte) " " *f* 160,— @ *f* 170,—
Koehuiden ꝑ 100 stuks *f* 250.— @ *f* 350.—
Arak ꝑ legger, *f* 50,—
Olie (Klapper) — *f* 14,— @ *f* 15.—
Olie (Katjang) ꝑ picol,
Kadjang Matten.
Rotting, *f* 10.— @ *f* 12,—
Wisselkoers, pari.

Te PASOEROEAN, den 2den Maart 1859.

Suiker N°. 16, ꝑ picol *f* 17, — afgedaan.
Rijst, (witte) ꝑ koyang *f* 180,—
Id. (carga) " " " 130,—
Olie, (klapper) " pic. " 19,—
Id. (katjang) " " " 17,—
Wisselkoers, @ 99 %

Den 2den Maart, waren in de Gouvernements Pakhuizen afgeleverd uit den oogst van 1858.

Van de Fabriek	Getal bouws	Gouv. levering Picols Suiker		vrije beschikking,
Waugoon Redjo.	407.	10,582	a.	7,797-78
Ardjosarie	471.	14,130	a.	11,781-78
Ardie Redjo.	353.	14,937-42	a.	7,438-70
Yoso Wilangoon.	307.	7,511-18	a.	3,750-19
De Hoop.	433.	10,004-27		
Djacatra Oost.	490.	9,800	a.	19,259-36
De Onderneming.	425.	11,050-06	a.	17,100-96
Wono Redjo.	423.	9,306	a.	11,832-42
Kloerahan.	368.	10,304-01	a.	13,382-29
De Goede Hoop.	245.	6,860-15	a.	10,807-63
Gaijam.	423.	10,998-30	a.	14,624-76
Becassie Oost.	292.	7,884-40	a.	13,254-97
Dankbaarheid.	294.	7,056-61	a.	6,319-88
Soeko Redjo.	300.	7,500-11	a.	10,665-27
Kawis Redjo.	300.	11,460-59	a.	5,725-60
Sarie Redjo.	150.	8,000-82	a.	4,201-28
Pleret.	321.	10,272-13	a.	8,847-96
Te zamen	6002.	162-657-55 pic. Suiker. 161,554-04 " Koffij.		166,820-83

NB. van de fabrieken met *a*. geteekend is de Gouv. levering afgeloopen. Alle fabrieken hebben afgemalen.

Restant Producten in 's lanks pakhuizen, den 2 den Maart 1859.
39,256-53 pic. Suiker, oogst 1858.
21,219-92 " Koffij " 1858.

Te SAMARANG, den 4den Maart 1859.

Koffij, *f* 32,— oogst opgeruimd.
Suiker N°. 16, *f* 18,— oogst opgeruimd. *f* 17.50 op lev. geboden.
Indigo, *f* 4,25 nominaal.
Koehuiden, *f* 60,— ꝑ kodie, oplev. geboden.
Buffelhuiden, *f* 60,— ꝑ kodie idem.
Staart Peper, *f* 58,— oogst opgeruimd.
Rijst ordinair wit, *f* 145,— @ *f* 155,— ꝑ koijang @ 28 picol. zonder zakken
" carga " *f* 120,— @ *f* 125,— idem. idem.
Klapper Olie *f* 17,50
Katjang " *f* 16,—
Rotting *f* 7,— @ *f* 8,— Bandjermassing niet voorhanden.
Kadjang Matten, *f* 11,—
Wisselkoers op Holland 6/m. dato pari.

HANDELSBERIGTEN.

Aan- en Uitvoer te ***Batavia*** *van den 1 tot en met den 4 Maart 1859.*

Aanvoer.

Van Nederland per Ned. schip *Stella Maris*, gezagv. A. Leeflang agenten de Weerdt Ruyl, en co.

100 keld. genever, *Maclaine, Watson en co.*
6 kn. wijn, *de Erens*
3 coll. koopmanschappen, *Gumprich en Straus.*
2 kn. .. .., *G. Bahre en G. Kinder.*
3 kn. diversen, 9 kn. meubelen, 100 vs. boter 43 do. manufacturen, 2 do. glaswerk, 15/1 arak leggers, *van Ommeren, Rueb en co.*
4 kn. hoeden, 5 do. gelakt leder, *Pandel en Stiehaus.*
280 vs. spijkers, 1 kist ijzerwerk, 4 do. kramerijen, 100 deld. genever, *B. Andreas en co.*
115 kn. wijn, 1 do. pleetwerk, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
3 kn. medicijnen, *Busing, Schröder en co.*
6 kn. meubelen, 2 do. schilderijen, 6 stoelen, 1 kistje glaswerk, *du Perron.*
24 kn. bladkoper, 25 pakk. garen, *Busing, Schröder en co.*
4 kn. manufacturen, *B. Andreas en co*
10 kn. manufacturen, *Haager en Schuurman.*
200 keld. genever, *Cassalette en co.*
2 kn. provisien, *van Kleeff en co.*
12 vn. boter, 7 do. vleesch, 6 do. brood, 9 do. erwten en boonen 3 vn. gort en meel, 9 vn spek, 4 hammen, *J. Cezard en co.*
19 kn. papier, *Feltkamp Mispelblon en co.*
4 kn, vruchten, *Order.*
100/m steenen, 10 vs. zilver munt, *N. H. M.*
280 vs. spijkers, *B. Andreas en co.*
7 pakk. dekens, *E. Moormann en co,*
200 vs. gr. zeep, 400 ks. do. zeep, 50 keld. genever ....

Van de Molukkes, Soerabaija en Samarang per N. I. stoomboot *Padang*, gez. Schipper agent W. Cores de Vries.

4 kn. kaijoepoeti olie *Saijers.*
10 coll. en 2 ks. kleinigheden, *Order.*
3 kn. sarongs, 9 kn. koopmanschappen, *Sech Moch. bin Abdoella*

Naar Nederland per Ned. schip *Aegidia Pauline* gez. Veldman, agenten B. Kopersmit en co.

100 vs. koperenmunt, 10 do. zilv. do., 25 kn. opium, 100/m steenen, 141 coll. gouv. goederen, *Gouvernement.*
1000 keld. genever, *Order.*
150 vs. boter, 100 keld. genever, *Cezard en co.*
400 vs. boter, 120 ks. kaas, 30 kn. wijn.
100 coll. manufacturen, *Busing Shröder en co.*
13 kn. diversen, 10 do. spiegels, 6 manufacturen *Maclaine, Watson en co.*
16 trossen touw
1 kt. manufacturen, *Pandel en Stiehaus.*
200 keld. genever, 150 vs. boter, 10. ks. kaas, 6 do. lampen, *Landberg, Bezoet de Bie en Co.*
100 keld. genever *Engelhard en co.*
50 keld. genever, 25/1 en 20/2 led. leggers, *Schimmelpenninck en co.*
8 kn. papier *Lange en co.*
20 kn. wijn, 24 do parfumerien, *Haager en Schuurman.*
18 kn. wijn, *de Weerdt, Ruyl en co.*
165 kn. wijn, 100 do. cognac, 100 vn. spijkers, 5 kn. pianos. *C. Bahre en G. Kinder.*
172 coll. manufacturen, *van Manen en co.*
42 kn. diversen, *Leroux en co.*
23 kn. conserves, *Picart.*
15 kn. diversen, *Pandel en Stiehaus.*
199 coll. diversen, *Gumprich en Straus.*
53 ks. diversen, *G. Kolff en co.*
19 balen manufacturen, *Cezard en co.*
137 coll. diversen, *van Ommeren Rueb en co.*
5 kn. ijzerwerk, *Andreas en co.*
4 kn. spiegels, *Agenten.*
1 kt. koopmanschappen, *van Leeuwen en co.*
1 coll. machinerie, *Morgan Melbourn en co.*
4 kn manufacturen, *Busing Schröder en co.*
817 coll. koopmanschappen *voor Samarang.*
1228 coll. koopmanschappen *voor Soerabija.*

Uitvoer.

Naar Nederland, per Zw. schip *Gerda*, gez. Janssen, agenten Paine, Stricker en co.

995 pic. rijst. 9 do. rotting, *Maclaine, Watson en co.*

Naar Bordeaux via Samarang, per Fransch schip *Vizir*, gezagv. Lotelier, agenten E Moormann en co.

100 kn. boomwas, 34 do. gom copal, 51 do. paarl schelpen, 38 bn. hennip, 1814 pic. koffij, uit entrep., 57 do. rotting, 73 do. gom dammer, 1649 do. rijst. 633 do. koffij, 50/100 do. foelie, *Agenten.*
6 ks schilderijtjes; 2 do. jap. inkt, 1 do. do. bloemen, 1 do. do. zijde, 1 do. do. speelgoed, 1 do. do. do., beeldjes, *Cassalette en co.*

Naar Samarang, per Ned. Ind. schip *Good Luck*, gez. Hadjie Achmat.

9 pic. ambolo, 7 do. gedr. visch, 2450 planken, 2 pic. katjang, 500 ps. vischkuiten, *Aan boord geleven lading.*

Naar Nederland per Ned. schip *Jason*, gezagv. J. Lourens, agt. Reynst en Vinju.

13500 pic, koffij, 500 do. tin, 100 do. rotting, *N. H. M.*
3 kn. boeken, 3 kn. jap goederen, 1 do, schilderijen, 2 keld. zuren, *de Vlugt.*
2 kn. inl. provisien, 1 do. jap. goederen, *Schmidt.*
1 piano, 6 coll. jap. goederen, *Poolman.*
2 kn. zilverwerken, enz., *Landberg, Bezoet de Bie en co.*

Naar Nederland, per. Ned, schip *Henriette*, gezagv. van der Veen, agenten C. Bahre en G. Kinder.

1 kistje gember, 1 do. soija, 1 do. jap. goederen, 2 do. provisien, 50 pic. gom elastiek, 5464 do. rijst, 749 do. rotting, 19 do. noten muskaat, 2 do. sago, uit entrep. *Agenten.*
206 pic. gom dammer, 50/1 en 20/2 legg. arak, 9 ks. vanille, 2 do. ...., 240 ps. buffelhuiden, 1 kistje jap. goederen, 1 do. soija, 1 do. gember, 4 do. .... olie, 1 do. arrowroot, 1 do. zuren, 1 do. confituren, *van Ommeren, Rueb en co.*
24 legg arak, 3 kn. papier, uit entrep., 170 pic. gom dammar, 1063 do. rijst, *Haager en Schuurman,*
50/1 legg. arak, *Arnold en Zn.*
36 kn. jap. goederen, *Gebrs. Roselje en.* co.
2 kn. lakwerken, *Gumprich en Straus.*
3 pic. koffij, 20/m sigaren, *Gerstäcker.*

Naar Nederland per Ned. schip *Allegonda Jacoba*, gez. Deurholt, agenten Cezard en co.

482 ps. buffelhuiden, 156 pic. zwt. peper, 961 do. koffij, 9679 do. suiker, 269 do rotting, 713 ℔ cochenille, *Agenten.*
9 coll. diversen *Fraenkel.*

Naar Nederland per Ned. schip *Johanna Christina* gez. de Boer, agenten ....

3 vn. vleesch uit intrep. *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
1000 pic. tin, 1000 do. rotting, 230 do. thee, 4342 do. rijst, 5003 do. suiker, 190 ps. buffelhuiden, *N. H. M.*

Naar Nederland per Ned. schip *Schoonderloo* gez. de Joug, agenten B. Kopersmit en co.

1126 pic. suiker, 300 do. rotting, 6024 rijst, *Agenten.*
200 pic. gom dammar *Pandel en Stiehaus.*

Naar Rangoon per Ned schip *Oldenbarneveld* gez. Hoek, agenten van Ommeren Rueb en co.

220 pic. rotting. 12/1 en 3/2 leggers arak, 6 keld. genever, 17 vn. vleesch en spek, uit entrep. 12 do. brood, 10 do. boter, 42 ps. en 100 ℔ kazen, 10 maud water, 9 do. gort, 2 vn. bier azijn, 1 do, zuurkool, 1 do. bier, 10/4 vs. groentens, *Agenten.*

Naar Indramaijoe en Banka per Ned schip *Constance* gez. Kemeren, agenten Schimmelpenninck en co

20 pic. klappers en 130 do. katjang olie, *Agenten.*

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 5 tot en met den 8 Maart 1859.

Met de Ned. bark Australie, kapt. D. B. Jochems, de kapitein der Inf. H. A. M. Latour en Echtg., de 2de Luit. der Inf Reijens, de officieren van Gezondheid Andresen de Wolf en Deibel, Mejufvr Galup en de jongeheer Huijser, benevens 125 man Suppletie troepen van Amsterdam.

Met de Ned. Ind. bark Liong Goan Zephijr, kapt. Tjoa Tjien'joan, de hh. C. C. L. van Coeverden en fam en L. J. Turnninck en fam. van Palembang.

Met het Ned. Ind. Stoomschip Koningin der Nederlanden, kapt. E. Lewis, de kapt. der Artillerie Kempees, de hh. Bouhote, Loudon, Smith, Landouw, Weijnschenk, baron d'Ablain en 19 Javasche matrozen van Soerabaija en Samarang.

Met het Ned Ind. Stoomschip Palembang, kapt. H. J. Rooseboom, de [illegible] van Zameren, Jongeheeren Ettip en Potter en Z. M. troepen van [illegible] Via Riouw en Muntok.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP. te [illegible]